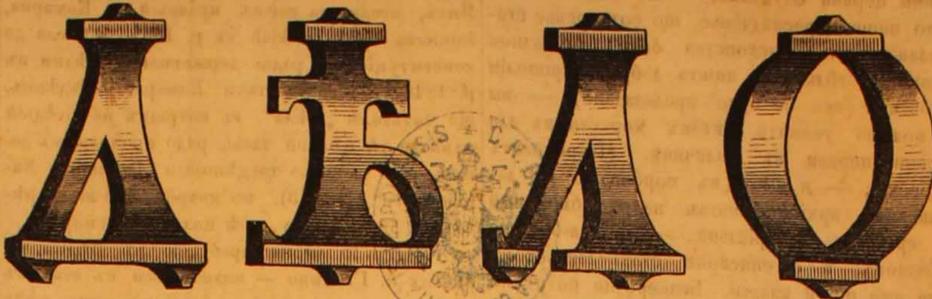

Выходитъ въ Львѣвъ ще Вторника, Четверга и Суботы
 грѣхъ ружикъ святъ) о 4-ѣ годъ попох. Литер. додатокъ
 „Библиотекѣ наанам. повѣстей“ выходитъ по 2 почат. ар-
 кушъ кожного 16-го и послѣднего дня кожного мѣсяца.
 Редація, администрація и енопеція подъ Ч. 44 улиця
 Галицка.
 Въ листы, посылки и рекламации наложить пересылать
 подъ аркою: редація и администрація „Дѣла“ Ч. 44 ул.
 Галицка.
 Руконис не звортаютъ только на попередке заотере
 жель.
 Последнее число стоить 12 кр. а. в.
 Отдешена принимаются по цѣнѣ 6 кр. а. в. бѣтъ одинъ
 строкъ печатки.
 Рекламации испочатавъ вѣдѣтъ отъ порта
 Предплату наложить пересылать франко (налучше
 почтовымъ пореказомъ) до: Администрація часописъ „Дѣло“
 ул. Галицка, Ч. 44.

Предплати на „Дѣло“ для Австрій:	для Россіи:
на цѣлѣй рѣкъ . . . 12 зр. на цѣлѣй рѣкъ . . . 12 рубл.	на цѣлѣй рѣкъ . . . 12 зр. на цѣлѣй рѣкъ . . . 12 рубл.
на полъ року . . . 6 зр. на полъ року . . . 6 рубл.	на полъ року . . . 6 зр. на полъ року . . . 6 рубл.
на чверть року . . . 3 зр. на чверть рок. . . 3 рубл.	на чверть року . . . 3 зр. на чверть рок. . . 3 рубл.
съ дол. „Библиотекѣ“:	съ дол. „Библиотекѣ“:
на цѣлѣй рѣкъ . . . 16 зр. на цѣлѣй рѣкъ . . . 16 рубл.	на цѣлѣй рѣкъ . . . 16 зр. на цѣлѣй рѣкъ . . . 16 рубл.
на полъ року . . . 8 зр. на полъ року . . . 8 рубл.	на полъ року . . . 8 зр. на полъ року . . . 8 рубл.
на чверть року . . . 4 зр. на чверть рок. . . 4 рубл.	на чверть року . . . 4 зр. на чверть рок. . . 4 рубл.
на само додатокъ:	на само додатокъ:
на цѣлѣй рѣкъ . . . 5 зр. на цѣлѣй рѣкъ . . . 5 рубл.	на цѣлѣй рѣкъ . . . 5 зр. на цѣлѣй рѣкъ . . . 5 рубл.
на полъ року . . . 3 зр. на полъ року . . . 3 рубл.	на полъ року . . . 3 зр. на полъ року . . . 3 рубл.
на чверть року . . . 1 зр.	на чверть року . . . 1 зр.
Для Варшавы, отримъ Россіи:	
на цѣлѣй рѣкъ . . . 15 зр.	
на полъ року . . . 7 зр.	
на чверть року . . . 3 зр.	
съ дол. „Библиотекѣ“:	на само додатокъ:
на цѣлѣй рѣкъ . . . 19 зр. на цѣлѣй рѣкъ . . . 6 зр.	

Просимо вѣсхъ П. Т. Предплатникѣвъ
 „Дѣла“ поснѣшити съ надѣланьемъ
 залеглон предплати, пробъ мы не бу-
 ли змушенъ перерывати Имъ вы-
 сылку нашей часописа.

Школы народнѣ и ихъ влывѣтъ
 на бытъ матеріальнѣй краю.

По 1848 роцѣ кинулися нашѣ громадѣ
 подъ проводомъ своего духовенства на закла-
 данье школъ сельскихъ. Якъ довго стояли
 тѣ школы подъ руководствомъ конекторѣвъ,
 праса польска подносила окрикъ: „Кларъ ши-
 рять темноту а намъ треба просвѣты“. Отда-
 но школы подъ кравву раду школьну, а по
 лѣтахъ вновь почали подноситься голоса:
 „Школы не отповѣдаютъ цѣли“. Однѣ хотѣли
 бы заводити школы всюдѣ, а другѣ казали,
 що и тѣ, що суть, потребують реформы.
 Соймъ поваявъ ухава въ обохъ направахъ.
 Застановитися належить, о кѣлько можна по-
 кладати надѣи на реформу, а рѣчь то дуже
 важна: отъ неи залежить наше „бути або не
 бути“.

Ще въ 1878 роцѣ бувъ я першій, що
 подносилъ мой голосъ о потребѣ покинути у-
 бѣднѣ цѣли и учить въ школѣ рѣчь прак-
 тичныхъ, до житя потрібныхъ. Голосъ мой
 однакожь не найшовъ приклонного уха, ува-
 жано его болше тенденційнымъ, якъ все, що
 походило въ стороны Русинѣвъ. Я бувъ зму-
 шеный для того молчатъ и чекати, чи кто въ
 другой стороны не забере голосу въ той жи-
 венной справѣ. И въ самой рѣчи, въ 1880 р.
 графъ Рей и инші поднесли справу реформы
 школъ, особливо початковыхъ и жадали на-
 даня имъ на пряму практичного.

Въ обохъ развахъ выступали вправдѣ и
 оборонцѣ школъ нынѣшныхъ, але выказали
 только, що школы ведля нынѣшной системы
 роблятъ, що можуть, а особливо учителей за-
 дають собѣ много працѣ и на нагану не за-
 служуютъ.

Але жь учителей нѣкто не винувавъ, а
 понеже въ Вѣднѣ только рамы прислано, то
 завадано пытать: „чи въ рамы не напхано за
 много и не отповѣдного“? Ту вже покликана
 була анкета до предмету, котра довго радилла
 о реформѣ, однакожь нѣчого не було чути.

Въ р. 1882 и п. маршалокъ дръ Зыбли-

кевичъ при отворено сойму подибѣе справу
 школъ народныхъ, жалуваяся, що отъ часу,
 якъ кравва рада школьна урядѣ, прибуло
 школъ народныхъ дуже мало, а только органи-
 зовано, и то великимъ коштомъ, школы
 давнѣ, хотѣи половина громадъ нѣвѣжикъ школъ
 не мае. П. маршалокъ не сказавъ, чи потріб-
 на реформа, выповѣвъ только переконанье, що
 потреба заводити якъ наиболше школъ дав-
 нымъ ладомъ, т. е. танымъ коштомъ, доки школы
 всюдѣ не будутъ заведенѣ. Противно, бувшій
 намѣстникъ гр. Потоцкій въ своѣи вступной
 рѣчи дотычно сдѣвъ маршалка похваливъ ро-
 боту кравва рады школьной, котра валишивши
 заводженье школъ новыхъ, организувала тѣ,
 якѣ встала. Навѣтъ дневникарство польске
 относилось непрахильно до сдѣвъ п. маршалка.
 Писало оно: „Хиба маршалокъ хоче заводити
 дяковскѣ школы?“

Мимо того въ 1882 роцѣ подношено не-
 догѣдности, якѣ повстали въ примѣненя уста-
 вы школной, котра на першомъ мѣсци поста-
 вила организацию, а на другомъ закладанье
 школъ новыхъ, що мало угрожаети поступи
 освѣты въ краю. „Треба бы — казали — 90
 лѣтъ чекати, вакимъ-бы школы зѣстали всюдѣ
 заведенѣ“. Подношено жалѣ и на кравву раду
 школьну, що переступае бюджетъ и що за де-
 сять лѣтъ не предложила анѣ одного замкненя
 рахункѣвъ.

Въ другой стороны подносилися голоса
 о потребѣ реформы школъ народныхъ. Межи
 иншими проф. Юрій Гарногъ внѣсѣ до сойму
 меморіалъ, котрымъ я намѣраю въ той ро-
 правѣ послужитися, а то для того, що дѣло
 надто етъ важне и що не зроблено въ него на-
 лежного ужитку. Хочу для того писати тутъ
 въ дуѣхъ меморіалу, а по части и его словами,
 бо я радъ-бы, щобъ едино спасительнѣй гадки
 тамъ высказанѣи знайшли якъ наиболше ро-
 ширенье. Я радъ-бы, щобъ и кравва рада
 школьна авернула на меморіалъ свою увагу,
 коли-бы мой слабый голосъ мѣгъ тудѣ до-
 битися.

Въ томъ роцѣ комисиѣ школьна змѣнила
 уступъ уставы, на першомъ мѣсци поставила
 закладанье новыхъ школъ, на другомъ орга-
 низацию давныхъ. О змѣнѣи дадактивной ча-
 сти, чи о реформѣ плану наукового мовы не
 было, хиба если тов реформою назвати можна,
 що комисиѣ предлагала, щобъ ограничити
 право презентациѣ громадъ и усунути рады

школьнѣй мѣсцевѣ. Но внесенье тов не при-
 шло подѣ обрады сойму.

И нынѣшнѣй намѣстникъ п. Залескій
 въ своѣмъ окружимѣ писемъ до подручныхъ
 властей подибѣе справу поднесетъ просвѣты
 и добробыту, якъ и поддѣржуваня экономич-
 ного ровню краю.

Въ 1883 роцѣ вже и выдѣлъ краввий
 предложивъ свое внесенье о закладаню новыхъ
 школъ, де въ справозданю такъ говоритъ:
 „Належить усунути ознаку темноты, де на
 100 людей у насъ ледѣи 13 умѣе перечитати
 и написати“. На повышю цѣль вставивъ вы-
 дѣлъ до бюджету краввого 100.000 зр.

Такожь п. Е. Черкавскій предложивъ
 свое а властиво анкеты внесенье о реформѣ
 школъ.

Такъ мы вѣсѣ бажаво собѣ освѣты и
 добробыту, только не вѣсѣ выробили собѣ вене
 понятье, якои потреба освѣты, чтобы вела
 до добробыту. Бо належить зауважати, що
 черезъ закладанье новыхъ школъ дастся
 вправдѣ поверховно усунути ознаку темноты,
 але бѣтъ отповѣдной реформы плану наукового,
 чи причинитися оно до поправы добробыту? О
 томъ най буде вольно сумнѣватися.

Повышѣи внесеня выдѣлу и Черкавского,
 обробленѣи комисиѣю школьною, зѣстали уха-
 ленѣи соймомъ, правдоподобно отримавъ они
 санкцію и будутъ переведенѣи въ житье. Жа-
 луку, що якъ-разъ въ той часъ выпала ро-
 права въ моймъ процесѣ съ гр. де ля Скалею
 у Вѣднѣ и я немѣгъ бути при дебѣтъ школь-
 нѣи въ соймѣ.*)

Застановитися не зашкодитъ, яка надѣя
 на нову уставу, о кѣлько замѣрена реформа
 може выльнути на нашъ бытъ матеріальнѣй.
 Звернути належить увагу на причины на-
 шого уадуку, а далѣ приглянутися и дебѣтъ
 въ соймѣ.

Чуємо що день: мѣщанство упадае, вы-
 тискаеся цѣо-разъ далше въ ауаулки, ба и ту
 робѣтъ только панцину на лихварѣвъ. Що до
 селянъ п. Пилятъ выказавъ недавно стати-
 стичными датами, що если примусовѣи лицѣ-
 тациѣи пойдуть далѣ въ той самой прогрессѣи,
 то не много улыне часу, а всѣ мала посѣ-

**) Жалувати ще належить, що тяжка сла-
 бѣсть знавила мене до лѣжка и не дала працѣ
 переглянути, черезъ що и оиднѣлася. Може она
 хочъ для членѣвъ товариства педагогичного на що
 прѣдаеся.

лѣтеъ знаидеся въ рукахъ лихварѣвъ. А се
 дотычить ровню якъ маурекон, — такъ и ру-
 ской стороны краю.

Я представлявъ п. Пилятовѣ, чтобы звер-
 нувъ свою увагу и на болшу посѣлѣсть краю.
 П. Пилятъ сказавъ менѣ, що тов легко вро-
 бити, порѣвнуючи давнѣишѣи листы выборчѣи
 съ повнѣишыми. А коли другого року я за-
 пытавъ о результатѣ, п. Пилятъ отповѣвъ:
 „Ай пане! ту повставѣ-бы такѣи крикъ, що
 я справдѣ бояеся тѣи даты оголошувати“.

Менѣ видѣтся однакожь, що патриотизмъ
 авлежитъ не въ томъ, чтобы своимъ земля-
 камъ склѣбляти або закрывати властивыи
 станъ рѣчей. Правдинѣи патриотизмъ вымагае,
 чтобы познавши зло, выкрывати его, хочъ-бы
 пришлося кому и наравати; бо вакимъ-же
 способомъ иншимъ можна ратувати, поправ-
 лѣи?

Ту посолъ Меруновичъ отхиливъ грохи
 заслоны. Въ 1861 роцѣ при першихъ выбо-
 рахъ було 41 маекѣвъ болшихъ въ рукахъ
 жидѣвъ. Въ 1876 роцѣ замоглося тов число до
 293 а при остатныхъ выборахъ до сойму выро-
 сло до блывько 500.

Ще горше представляеся рѣчь, коли
 авернемо увагу на задовженье рѣшты. „Stati-
 stische Monatschrift“ въ липня 1883 р. пише:
 „Въ 1858 р. було довгѣвъ гипотекowanychъ
 71.479.060 зр., а съ кѣнцемъ 1881 р. було вже
 245.921.190 зр.“ Въ того только видно, що и
 съ посѣлостею болшою рѣчь, если не горше,
 то не лѣпше стоить, якъ съ мѣщанскою або
 хлопскою.

Стефанъ Качала.

Довѣдуемося зъ вѣродостойного жерела,
 що министрѣ бар. Флоріанъ Земляковскій
 минувшого року училивъ бувъ предложенье
 патрамъ Езуитамъ, чтобы обняли зарядъ руской
 духовной семинариѣи у Львѣвъ. Езуиты, оче-
 видно, заявили свою охоту „реформувати“
 побѣчь оо. Василіанъ такожь молодыхъ бого-
 словѣвъ свѣтского духовенства, але поста-
 вили бар. Земляковскому одно важке условіе.
 Заявили они именню, що только подѣ тымъ
 условіемъ обіймутъ зарядъ руской семинариѣи
 духовной, если питомцѣи не будутъ учащати
 на выклады предметѣвъ богословскихъ на
 львѣвскій университетъ, але всего учитися
 будутъ въ мурахъ семинариѣи. Условіе те,
 хочъ и якъ оправдане зъ погляду езуитского,

Одесске славянскѣе общество.

Одесске славянскѣе общество отбуло дня
 11 (23) мая въ день св. Кирила и Методія
 свое дорѣчне торжественне вѣсѣданье, съ ко-
 трымъ, думаемо, не бѣтъ интересу буде по-
 знакомитися и нашимъ читателямъ. Именню
 же замѣтнѣи для насъ рѣфератъ члена П. К.
 Борзакковского „Московскій книгопечатникъ XVI
 вѣка Иванъ Федоровъ (Iwan Fedorowicz Impressor
 Wschepny якъ самъ себе называвъ Федоровъ).
 „Рѣферентъ розвинувъ сю гадку, що Федо-
 ровъ, котрого 300 лѣтнѣи роковины правнували
 не только въ Россіи, але и у Львѣвъ минув-
 шого року, вѣ на Руси, нѣ першимъ рускимъ
 книгопечатникомъ не бувъ, бо мавъ поперед-
 никѣвъ, а були такожь выдана передѣ „Апо-
 столѣмъ“ 1564 р. Зъ того поводу подаемо по-
 нимае въ цѣлѣи основѣи сѣи интереснѣи
 рѣфератъ Борзакковского послѣ „Одесского вѣ-
 стника“.

Насампередъ Борзакковскій объяснилъ, для
 чего выбравъ собѣ предметомъ розправы Ива-
 на Федорова, „первого друкаря“, котрого 300-
 лѣтнѣи роковины правновано 5 грудня 1883 р.
 Выложивши оттакъ биографию на основѣи
 вѣстныхъ матеріалѣвъ задержався Борзакков-
 скій довше на периодѣ житя Федорова у
 Львѣвъ. Схарактеризувавши личнѣсть Федо-
 рова говоривъ далше Борзакковскій:

„Така була доля Федорова. Вже сама по
 собѣ истѣи его житя оправдуе бажанье по-
 томства почтѣи память сего труженника до-
 стойнымъ способомъ. Черты его моральной
 личности ще болше переконуютъ насъ о
 томъ. При читаню вѣсхъ его „предисловіи и
 послѣсловіи“ передѣ нами самъ черезъ себе

став образъ чоловѣка, передѣсѣмъ съ энту-
 зиямомъ отданого только идеи, котрѣи посвя-
 тивъ свое житье. Идею ту доволѣ ясно сфор-
 мулувавъ Федоровъ яко мотивъ, чѣму бѣтъ
 откавася отъ выгѣдного дару Ходкевича.
 Только силою руководившой нимъ идеи, твѣр-
 достѣи, разъ выробленого въ собѣ переконаня и
 любовію, посуенною до энтузизму для дѣла,
 можемо мы объяснить тѣ факты, котрымъ
 повна его биографиѣи мимо скупого биографич-
 ного матеріалу.

Бѣли побѣтъ въ Россіи мѣгъ бути вы-
 кликанѣи страхомъ Федорова, щобъ не ста-
 вѣи передѣ судомъ невѣжъ и не попасти въ
 подѣрвѣнье у царя, то ся обставина являеся
 фактомъ гѣднымъ повного поважана, що бѣтъ
 покинувъ Забудѣи а выбравъ бѣднѣсть и
 трудъ замѣтъ выгѣды и спокою. Далше бѣтъ
 рѣшавъ ити въ невѣстне ему мѣсце, переносѣи
 вѣсѣ труды подорожи, для чего? „Я же
 на пути случающѣи ми ся ни во что же вмѣ-
 нятъ, да Христа мѣгъ приобращу“... Глянте
 на житье Федорова у Львѣвъ. Убогій отецъ
 вовѣмъ не думавъ повести сына иншою, вы-
 гѣднѣишою дорогою, бѣтъ робѣтъ его переплет-
 никомъ, своимъ найближшимъ помѣчникомъ,
 участникомъ въ ривковнѣмъ предпріятствѣи!
 Явився сюды Федоровъ безъ всякихъ средствъ,
 вѣзая за дѣло нове для города, въ котромъ
 тогды были вже вѣсѣ цехи, крѣмъ друкарского,
 и скоро вазелуживъ сѣбѣ вѣгальне доувѣрие; ему
 вѣсѣ вѣрѣтъ, за него выступаютъ учителями.
 Чѣи для торговельного народу, котрый мусѣвъ
 знати, скѣлько перепѣтъ стрѣчавъ Федоровъ
 на кождѣмъ кроцѣи и якъ усе попадавъ въ
 довги, мало было одного дѣла печатника. Ма-
 бутъ властиво изъ вѣсхъ вѣрительнѣи певна
 порука була только въ рукахъ жидѣ Якубови-

ча, а вѣсѣ прочѣи вѣрительнѣи — християне-Русины
 — такои поруки не мали. Годѣ сумнѣватися,
 що не послѣдню ролю отгравало тутъ и довѣ-
 ріе до чоловѣка, съ котрымъ доволѣлось мати
 дѣло, а у вѣсхъ, кто ближе зналъ Федорова,
 мусѣли бути подѣвъ, хочъ бы подѣи слѣду-
 ючѣи. Нарушивши условіе, послѣа котрого сто-
 роны мусѣли заплатити доволѣ значну суму
 за несловнѣсть, помѣчникъ Федорова, Гринъ,
 покинувъ своего ховянина, утѣкъ до Вильна и
 тамъ зробивъ на замовленье два письма. Коли
 его отшукали, бѣтъ опинився въ повнѣи зави-
 симости отъ Федорова, однакожь сѣи обійшовся
 съ нимъ ласкаво, вовѣмъ не користувався
 своимъ правами, зничивъ записи и зробивъ
 съ нимъ добровѣдну угоду... Прийшовши до
 Львова, Федоровъ спершу вже почавъ глядѣти
 средствъ, щобъ открити друкарню. Прихиль-
 никѣи не стрѣтивъ, своихъ средствъ не мавъ,
 що-жь робити? „Почавъ я — рѣзкавуе бѣтъ,
 уладжувати дѣло, авертася до вѣсхъ, „помѣчи
 прося отъ нихъ и метаніе сѣтворѣи, колѣномъ
 касаяся, и припадаи на лицѣи земномъ, сердеч-
 но каплющими слезами моими ноги ихъ омы-
 вахъ, и сѣи ни единою, ни двѣици, но и многа-
 ци сѣтворихъ“... Якъ-бы поясняючи то само,
 додае бѣтъ низше: „наше бо вѣсѣ съ смиреніемъ
 просити и начинати“... Вѣсѣ перепоны и неу-
 дачи не только не ослабляли энергѣи печатни-
 ка, а, авдасе, ще болше одушевляли его. Онъ
 добувавъ послѣднихъ силъ и продолжавъ
 свое дѣло къ устроивню авершати“. Въ томъ
 вглядѣи Федоровъ вѣсѣ рѣдкимъ обрачемъ не
 только энергѣи, але и вытревалости. То, о
 чѣмъ бѣтъ только и думаеъ ще въ Москѣи,
 було его сердечнымъ маяченіемъ, найдорож-
 шимъ бажаньемъ и въ передѣи смерти, коли
 Якубовичъ дрожавъ уже дождаючи рѣшени

суду. Вѣсѣ тѣ черты моральной личности Ива-
 на Федорова — повна приклоннѣсть цѣдѣ, го-
 рѣча любовь до дѣла, замѣтна энергѣи, рѣдка
 вытревалѣсть, честнѣсть и и. — даютъ ему
 повне право на поважанье и вѣдчанье потом-
 ства, коли въ городѣ, що такъ непривѣтливо
 стрѣтивъ руского друкаря 300 лѣтъ тому на-
 вадѣ, поставлятъ ему памятникъ. *Питанье* мо-
 же лишь бути: чи справедливо зробѣтъ потом-
 ства, если поставивши памятникъ, украситъ
 его написомъ, котрого буквальный амыселъ у-
 вѣковѣчнѣи Ивановѣи Федорову имя „первого
 руского книгопечатника“, не мавшого поперед-
 никѣи? Имя се дано вже Федорову. Посвяще-
 не специально книго печатаню выданье, по слу-
 чаю 300-лѣтнихъ роковинъ смерти руского
 книгопечатника, п. в. „300-лѣтне первого друка-
 ря на Руси“ помѣтило статью, въ котрѣи
 на пытанье: „кто былъ первымъ книгопечат-
 никомъ на Руси?“ — даея категорична отпо-
 вѣдъ: „...является — говоритъ авторъ — не-
 сомнѣннымъ убѣжденіе, что Иванъ Федоровъ
 не имѣлъ въ Россіи предшественниковъ, и
 что онъ, именню онъ, а не кто другой былъ
 первымъ типографомъ на Руси“ (28). Въ жур-
 нальныхъ и газетныхъ статяхъ посвященныхъ
 тому случаю называли Федорова иногды про-
 сто „первымъ русскимъ книгопечатникомъ“. По-
 глядѣи сѣи рѣдко коли ровбарала бѣгла кри-

*) У Львѣвъ 1883 р. выйшла брошура „И-
 ванъ Федоровъ, русскій первопечатникъ. Историче-
 сско-биографическое разсужденье. Написалъ
 А. С. Петрушевичъ. Изданіе львовскихъ русскихъ
 типографѣвъ въ вѣчную память львовского перво-
 печатника Ивана Федорова. Отпечатникъ изъ Вре-
 менника Стравроигійского Института за 1884
 годѣи.“

показалось невозможным до переведена в житье, бо на тоє потрібно-бы дуже великих фондів. Фондів тих не було можна з вь отки добути и переговоры бар. Земляковскогь съ Бзуитами поки-що перервалися. Впрочемъ Бзуиты не могли-бы замешкати вь такомъ нездоровьѣ и запушеннѣмъ будинку, якъ нынѣшній рускій семинарь.

Найнѣвѣйшимъ часомъ роздѣлилася и у-порно удержуєся вѣсть, що бар. Земляковскій бажає конче зреставрувати будинокъ руской семинаріи у Львовѣ. До того, розумѣєся, потрібно значного накладу, котрый повинно дати правительство. Але наша держава, звѣсно, хоруге на дефициты, — отже бар. Земляковскій предлагає закрыти руско-уніятску семинарію у Вѣднѣ, а еи кошты (20.000 зр. рѣчно) обернути на зреставрованье львовского семинара. На що же будутъ обертані тѣи 20.000 зр. по зреставрованю семинара львовского, о томъ певно ктось добре знає.

Зъ Вѣднѣ пишутъ намъ вѣродостойній люде, що папскій нунцій все ще доси остає вь томъ хибномъ пересвѣдченю, що откликаня Бзуитовъ зъ монастырѣвъ галицкихъ домагаєся только кѣлькохъ „крикуновъ“, а не цѣла руска суспѣльность, духовна и свѣтска. Жаль, що нема кому пояснити нунцієви правдивый станъ дѣла. На всякій случай се, здаєся, наступить ажъ на авдѣнціи нашої депутаци. Инше дѣло съ правительствомъ. Гр. Таафе и бар. Конрадъ основно обзобнаны съ правдивымъ станомъ рѣчи и свѣдоміи ваги нынѣшного настрою галицко-руской суспѣльности вь пекучѣи справѣ бзуитскѣи — и для того то, здаєся, вь кругахъ правительственныхъ, для якои-такои сатисфакціи Русинамъ, порушено зновъ гадку основаня епископства вь Станиславовѣ. На епископа, якъ кажутъ, має бути назначеный Преосв. Сильвестеръ Сембратовичъ. За тымъ має стояти правительство, котре опираєся на урядовыхъ реляціяхъ о степени впливу Преосв. Сильвестра на архієпархіальне духовенство; правительство, очевидно, мусить числитися съ настроємъ руской суспѣльности а головно руского духовенства, котре будь-що-будь становить у галицкихъ Русинѣвъ пень интеллигенціи народной, непосредно вже навѣтъ зъ обовязку своєю впливочю на народъ не только вь дѣлахъ вѣры але и вь дѣлахъ соціальной и политической натуры... На случай именованя Преосв. Сильвестра епископомъ станиславѣвскѣимъ, зарядъ митрополіи львовской поручено бы архієпископу дру Пелешу.

Не вдаємося вь розбѣръ пытания, чи открыте епископства вь Станиславовѣ можна уважати сатисфакцією за нарушенье автономіи

нашой церкви Бзуитами, — мы только выска-жемъ наше пересвѣдченье, що сотворенье станиславѣвского епископства безъ отповѣднои дотации, а только на коштъ добръ митрополіи львовской (якъ се було предклядано), — мы не можемо уважати двѣомъ корыстнымъ для руской церкви вь Галичинѣ. Митрополитъ львовскій, — и нынѣ вь порѣвнаню съ латинскимъ архієпископомъ надто обмеженый вь средства матеріальны, — стався-бы ще убожшимъ, а о епископѣ станиславѣвскѣимъ нема вже що й казати. Безперечно потрібно намъ и належитися намъ епископство вь Станиславовѣ, але не съ кривою митрополіи львовской!

Старі документи

ДО ПОЛЬСКОЙ ПОЛИТИКИ СПЕКУЛЯЦІЙНОИ.

„Коня! Коня! Цѣле королѣвство за коня!“ — мавъ кричати вь битвѣ подъ Босу-ортомъ англійскій король Ричардъ III, коли смерть почала завыврати ему вь очи. „Панованя! панованя! Честь народну и имя славянске за крихотку панованя!“ — кричатъ галицкѣи Поляки тепер, коли на всѣхъ бокахъ шансы ихъ починають псуватися. In der Not frisst der Teufel Fliegen, — говорятъ Нѣмцы, а галицкѣи Поляки для сповненя сеи приповѣдки готовѣи получитися съ Нѣмцами централистами противъ Чехѣвъ и прочихъ Славянъ, щобъ только завенити собѣ панованье вь Галичинѣ и верховодство вь Австріи. Справедливо поднесено було вь ч. 58 „Дѣла“, що такой союзъ не бувъ-бы вовсѣмъ нѣчимъ неприроднымъ и невозможнымъ. Хибя-жъ Поляки у насъ вь Галичинѣ не суть такими централистами, що не встыдъ-бы хочъ и якимъ Коппамъ та Шмерлингамъ? Мы мали способность доси на найрѣжнѣйшихъ поляхъ суспѣльности дѣяльности прослѣдити и выказувати ихъ централистичній замахи, такъ що о томъ и говорити больше шкода. Або хибя-жъ ихъ панованье вь Галичинѣ не дагуєся отъ Голуховского, бюрократ-централиста и реакціонера чистой воды, котрый вѣдучи министромъ загадавъ бувъ внести вѣднѣвску академію наукъ яко непотрѣбну а коштовну установу, а ставши намѣтникомъ Галичины, загадавъ скасувати руску народность? Все те рѣчи звѣстны такъ само якъ и то, що панамъ хотєся панованя и они готовѣи брати те панованье тамъ, де его найдуть. Non olet — хочъ-бы и зъ рукъ Нѣмцѣвъ-централиствѣи.

Статія п. Бронислава Ловиньского вь „Bibl. Warszawsk ой“ и его логика мимоволь пригадала намъ цѣкаву допись живучого и па-

нучого ще нынѣ благополучно п. Генрика Янка, посла на соймъ краевый вь Комарна, żołnierza wojsk polskich вь р. 1831, а посла до конетигуційной рады державной у Вѣднѣ вь р. 1848 вь того жъ таки Комарна. Надѣюсь, що читателѣ „Дѣла“, вь котрыхъ не каждый памятає тѣ цѣкавы часы, радо прочитають допись того пана до тогдѣшного „Dziennik-a Narodow-ого“ (Ч. 113), вь котрѣи чей же стрѣтитъ добре знакому собѣ польску логику.

„Отъ 15 липня пробуваю вь Вѣднѣ, — писавъ п. Г. Янко — знакомлюся съ станомъ рѣчей, аклиматизуюся; бо се не мала рѣчь привыкнути до тутешной поганой (bezosej) воды до душныхъ соймовыхъ 5—6-годинныхъ васьданъ, до смердячихъ нѣмецкихъ васьданъ цигаровыхъ вь секціяхъ*), и до не меньше критичныхъ вь наѣмѣмъ клубѣ. Кромъ тыхъ трехъ мѣсьць доси не бувъ я нѣгде больше. Послы чекскѣи мають перевагу вымовы и политичного образованя надъ всѣми; нашѣи мають больше основности (?) отъ Нѣмцѣвъ, але не достав имъ бесѣды**); надѣюсь однакожь, що тую трудность съ часомъ переламють. Партіи маємо ось якъ: Нѣмцѣи либеральнѣи съ проктомъ получитися съ Франкфуртомъ***), съ ними голосуютъ нѣмецкѣи послы вь Чехъ, Тиролю и по трохи вь иншихъ губерніи, по мѣрѣ того, якъ повыбранѣи вь нѣмецкомъ дусѣ. На чолѣ Нѣмцѣвъ либеральныхъ стоятъ: Ланеръ, Фишгофъ, Гольдмаркъ и Виоляндъ. Нѣмцѣи федералисты безъ Франкфурту хотятъ при помочи федерациі скрѣпити Австрію; на чолѣ той партіи Стадіонъ, Пиллерсдорфъ и Найманъ. Партія славянске бажає такожъ австрійской федерациі, але на менше централизованой подставѣ, якъ еи хоче мати Стадіонъ. Мы Поляки можемо съпвностєю числити на 60 до 70 голосѣвъ¹⁾, тожь уловляють насъ и Славяне и Нѣмцѣи либеральнѣи. Першѣи (т. е. Славяне а вглядно Чехи) покликуются на нашѣи симпатіи, на спѣльность интересовъ; другѣи обѣдуютъ намъ отъособненье вь нашихъ справахъ, не жадають нашого сполученя съ Франкфуртомъ, щобъ тѣлько мы не попирали Чехѣвъ и Славянъ вь вѣгалѣ вь тенденціи федерациіныхъ, але голосували за ихъ прилученье до Франкфурту, або бодай вь тѣи справѣ здержались отъ голосованя. Нынѣ ще мы не рѣшилися, съ котрою партією ити. Коли пойдємо съ Славянами, то найбільша правдоподобность така, що нова революція ровная соймъ, бо ту ненавидятъ Чехѣвъ, а чепилась ихъ манѣи лучитися съ Франкфуртомъ. Чехѣвъ и тыхъ, що суть за Австрію, вонуть „шварцгельберами“, а противна партія вове себе „шварцгельдротами“. Революція вѣднѣвска приняла тѣ барвы и ихъ консеквенціи²⁾, очевидно ватымъ, що стече ихъ и удержати. Чи уляже вь томъ змаганю, чи побѣдитъ, для насъ завсѣгды вь одномъ и вь другѣмъ разѣ выйдуть заі наследки: Коли уляже, то вернєся давна система, а коли побѣдитъ, то намъ певно на только не поволитъ, кѣлько-бы дала нынѣ. Дальше, идучи съ Чехами, т. е. съ партією славянскею и припустивши вже, що нашу децизію Вѣднѣи прийме, амѣдно черезъ те Австрію, буде вь нѣи перелажати елементъ славянскій. Тогда Чехи у Вѣднѣи будутъ заскакувати коло цѣсарского двора, и того то именно найбільше боится вѣднѣвска партія либеральна (?). Бо хочєшь знати, якій то именно есть духъ той чекской партіи? Есть се монархизмъ съ бажаемъ дворованя и загарбуваня вь свои руки

*) Якъ звѣстно, соймъ державный вѣднѣвскій 1848 р. подѣленый бувъ на 11 секцій, вь котрыхъ помѣшанѣи були послы рѣжныхъ краєвъ и народностей.

**) Розправы велєсь по нѣмецки.

***) Т. е. утворити общенѣмецку державу чи тамъ републику.

1) Рахунокъ п. Янка значно пересадженый. Зъ Галичаны и Буковины прибуло послѣвъ на соймѣ вѣднѣвскѣи всего только 100. Вь томъ числѣ было: дѣлѣвъ 26, державцѣи 2, юристовѣи и адвокатѣи 7, епископы 2, ксѣбидѣвъ латинскихъ 6, священниковъ рускихъ 4, жиды 2, мѣщанѣи 5, докторы мед. 2, учителя 2, урядники камеральнѣи 2, бувшій губернаторъ Стадіонъ и 37 хлопѣвъ. Позаякъ хлопѣи-Мазуры и вь Вѣднѣи стояли загаломъ противъ панѣвъ, то цѣлу галицку делегацию можна було подѣлити на двѣ великѣи партіи: руско-хлопоко-урядову, котра числила звычайно 46, а вь разѣи праступленя латинскихъ ксѣбидѣвъ 52 голоса, и польско-шляхотско-патріотичну, котра числила 48, а вь найльпшѣмъ разѣи 55 голосѣвъ.

2) Т. е. змаганье до общенѣмецкой державы, вь котрѣи повинныи были попередъ всего потонути Чехи.

всѣхъ урядѣвъ. Коли-бы Лобковичъ³⁾ бувъ-бы головою той партіи, — Паляцкій, дуже вближенный до Стадіонъ, чавши отъ горальнѣвъ ажъ до амбасадѣи пытаєся, чи мы повинны гадку отвысканя Польщѣи вь Славянщину? Коли такъ, то тогда кий способъ треба держатися съ Чехами коли хочємо повернути свою отчину, здаєся, що скорше отворемось отъ сполученя съ нею свѣднѣмъ отъ раціи, коли она съ иншими провинціями липне до Нѣмеччины, — нѣмъ ви складѣи части безъ вгляду на складѣи окрему федеральну державу, она еи безъ завятокъ войны вь вьдула не выпуститъ. Я выѣхавъ вь лякомъ вь томъ завѣреню и вь томъ, что буду голосувати съ партією демократичной, того бажає и цѣлѣи либеральной, того бажає и цѣлѣи демократичной, того бажає и цѣлѣи демократичной. Иде ще о томъ народъ та гвардія поратую на случай Бачишь ва тымъ, яке трудне наше середь множества рѣжныхъ обѣдуютъ, щобъ тѣлько съ нимъ обѣдуютъ, каждый за слабой, щобъ вьвѣстити Стадіончкѣи досѣ чортѣвски повває гадкою по лавкахъ тѣи тои побѣдѣи Радецкого вь Италиі. Лайды съ Паляцкѣимъ на чолѣи плескала шпѣи выпереди съ партією Стадіона, мѣи заховувались холодно. И лучи-жъ еи кими людьми безъ чутя, безъ найменше стынкту слухности⁴⁾!

Тыми словами кончатся допись марьянського, тымъ выбутомъ „больша хочъ уличнымъ словомъ высказавою Чехѣвъ, котрѣи оплесками витали вь обѣдахъ австрійского оружія. Пославъ благородныхъ панѣвъ, що такъ симпатѣи съ побитыми Италианцами. Адаже-бы общенѣмецкѣи републиканцѣи, съ котрѣи бувъ сполучитися п. Янко и съ котрѣи даривувалися Поляки противъ Чехѣи дѣиствѣи“, т. е. галицкѣи републиканцѣи, що „вь пытаннѣи скѣмъ и италянскѣи державѣи вьдоровыхъ, росудныхъ и справедливыхъ свѣдѣи“, вь одномъ изъ своихъ органоу, го читаннѣи тогды „Mannheimer Abend- вь д. 5 липня писали: „Нема ише тѣи якъ вынищити (vernichten) коли-бы смѣли думать о самѣи еи и сполученю съ прочими нами“! Ось що мало значить ста Полякѣи за „прилученьемъ Чехѣи фурту, котрого жадали отъ нихъ обѣи републиканцѣи!

А якѣи были тѣи вѣдоровѣи, съ справедливѣи“ поглядѣи Нѣмцѣи вь польску, се побачимо отъ хочъ-бы вь члѣи п. Шувельки, члена францѣи агромадженя и одного вь проводѣи републиканизму: „Есть се важный — пише онъ съ початкомъ своѣи брошурѣи „Deutsch oder Russen- 50—51), — що мѣнѣи австрійскими Сѣи есть значна партія симпатизуюча съ котра радше волитъ росейскѣи нѣмецку свободу (à la Mannheimer Abend- Дуже важна рѣчь, що при томъ и гру и церковнѣи элементѣи, того ише и безъ того треба боятися, особливо вь твореню Рутеніи. Славянскѣи парлія по своему характеру дуже жамской централизациі и единствѣи своего жита (стор. 52). Австрійскѣи частину Польщѣи лишь о тѣлько съ оправданьемъ, о кѣлько черезъ то еи сѣ русификациі и того кусничѣи. А станєся возможнымъ отбудованье Польщѣи, то самъ розумъ буде австрійскѣи — отдати Галичину, рутеніи, вьключно съ Рутенією. Найбольша

*) Колишній (1828—1830 р.) Галичинѣи.

тика, котра-бы давала негативный результаты, подносила сумнѣвы... Я думаю, що пытанье о томъ, чи Федоровъ бувъ першимъ книгопечатникомъ рускимъ и на Руси, не розлучный отъ пытаня о его личности, и тому скѣнчивши съ однимъ, я позволю собѣ доторкнутися другого выводу.

Вывѣдъ сей — Федоровъ мавъ попередникѣи, були такожъ выданы передъ апостоломъ 1564 року, такъ що нѣ на Руси, нѣ рускимъ першимъ типографомъ Федоровъ не бувъ. Археологія подає выдана передъ апостоломъ 1564 р., однакъ трудно назвати имена тыхъ попередникѣи Федорова: чи печатали чужесторонцѣи, у котрыхъ научився и самъ Федоровъ, чи Невѣдєвъ, чи Андроникъ Невѣжа „съ товаришами“ — годѣи ввєвнати. Однакъ, коли-бы спытали, кого уважати першимъ книгопечатникомъ не на Руси, не вь Москвѣ, а рускимъ, вь вмыслѣи первого представителя руской печати, що подмагала „научение простыхъ людей языка рускаго“, то вь такомъ случаю мы повинны-бы навєсти имена дра Франциска Скорины, Кувечиньского, Будного, Крышковского. Першѣи вь нихъ ще 1517 напечатавъ вь Правѣ „Библию Руску Богу ко чти и людемъ посполитымъ къ доброму научению“ вь переводѣ вь Вульгаты на литовско-руске варѣчѣи, а послѣднѣи три выдали вь Несвижѣ вь 1562 р. „Катехизисъ т. е. наука стародавняя християнская отъ светого писма, для простыхъ людей языка рускаго.“ Незвычайно важна идея о печати и просвѣтѣи на простѣмъ рускѣи языкѣи зародилась и роввилась вь западной Руси, отки вь XVII вѣцѣи перешла съ западно-русскими учеными на пѣвнѣи, де повнѣи осущилась, якъ звѣстно (для народу великорусского), лишь вь порѣвнаню недавно, съ появомъ перекладу священныхъ книгъ на росейскій языкъ.^{*)} Федоровъ лєдно чи сочувствувавъ тѣи идѣи, якъ можна вивєсти не только вь того, що онъ печатавъ книги вьключно церковно-славянскимъ письмомъ. По крайнѣи мѣрѣи проба напечатати вь Заблудѣи Блангелієи учительне вь перекладѣи „на простую мол-

ву“ оказалась неудачною. „Помыслимъ же былъ еси и се“ — сказано вь переднѣмъ словѣи отъ имени Ходкевича — „лиже бы сію книгу, выразумѣннѣи ради простыхъ людей, преложити на простую молву и мѣлѣи о томъ попоченієи великое: и совѣщаша ми люди мудрыє, вь томъ письмѣи ученые, иже прикладаньемъ съ давнихъ пословицъ на новые помылка учивнєся немалає, яко же и нынѣи обрѣтаєся вь книгахъ нолого переводу; того ради сію книгу, яко задана писанную, велѣль еси се выдруковать...“ Дуже може бути имовѣрно, що Иванъ Федоровъ, котрый подѣлявъ поглядѣи „людей мудрыхъ“, тай самъ належавъ до числа порядничѣи Ходкевича, выказавъ вь томъ случаю похвальну осторожность; однакъ для насъ важный самъ фактъ а не его объяснєнье.

На законченье П. К. Барнаковскій поставяє подати наконецный поглядъ на Ивана Федорова. Вь исторіи Россіи, та не только самои Россіи, онъ неперечно повиненъ ваймати одно вь почестнѣишихъ мѣсьць. Дѣло друкарске, що колибалось не только вь Россіи, вь часѣи Федорова оперався на твердѣи основѣи. Мы бачили, що, де не явився сей энергичный друкать, друкать вьсюду або обновлялось або выдосконалялось, або являлось дѣломъ доси невыданнымъ. Житье повне борбы и недостатку, моральна личность, мимовольно выликукуча симпатіи, плоды дѣяльности для всѣхъ очевиднѣи... все по сторонѣи Ф-дорова, не забутого хочъ отдаленнымъ потомствомъ. Але чи зменшится слава того честного сѣвача верна духовного, если поручъ съ намъ споманємъ добрымъ словомъ и тыхъ вѣстныхъ и невѣстныхъ труженникѣи печатного дѣла, котрѣи своєю дѣяльностєю открыли, може бути, дорогу плодотворной дѣяльности и самого Федорова? Вь имени тыхъ то вѣстныхъ и невѣстныхъ труженникѣи, попередникѣи Федорова, хочєся сказати, що съ скромностєю, простотою и щиростєю сказавъ его товаришь Метиславцъ вь, коли онъ 1574 р., безъ участи Федорова, напечатавъ вь евангеліи на престолюне: „Молимъ, вы не забывайте и насъ трудящихся!“ ѿ.

*) Украиньского перекладу вь досѣи не позволено св. синодѣи напечатати.

Поляковъ въ Австрію подъяе те переконанье. Они признаются отверто, що й не думаютъ нѣколи оставитися на нѣки Австрійцами, але хотять такъ довго добровольно бути подъ Австрією, доки не мане для нихъ небезпеченство помосколеня и не покажеться можноть отродженя Польщѣ. Иншою прихильности до Австріи чей-же нѣкто не буде отъ Поляковъ жадати. (Стор. 52—53).

Такими то нервовыми мѣрками мѣрились „instynkta slusznosci“ въ 1848 роцѣ, — такими самими мѣрятся они и нынѣ.

М.

Рескриптъ краевой рады школьной

до окружной львовской рады школьной въ справѣ русской школы народной у Львовѣ.

Ухвалу рады громадской мѣста Львова, послѣ которой у всѣхъ школахъ народныхъ громадою мѣста Львова удѣрживаныхъ языкъ польскій мае бути выкладовымъ, приняла ц. к. кр. рада шк. до вѣдомости, а обща ц. к. министерство просвѣты затвердило ви декретомъ въ 22 септя 1879 (ч. 11255), котрый не увягляднивъ петицию львовскихъ Русинѣвъ о вложеньи публичной школы съ языкомъ выкладовымъ рускимъ. — На жалобу, внесену противъ тому рескриптову министерства просвѣты черезъ дра Ивана Добрянского и товаришѣвъ именемъ львовскихъ Русинѣвъ до трибуналу державного, орѣкъ сей-же трибуналь дая 19 сѣчня 1880 р. (Ч. 2), що залученый декретъ министерства нарушувѣ политичне, артикуломъ XIX закона основного въ 21 грудня 1867 р. (Дн. зак. держ. ч. 142) загарантоване, право жалующихся Русинѣвъ у Львовѣ до охороны и паканя ихъ народности и языка въ школѣ и въ житю сусѣльствѣ. — Сей вырокъ трибуналу державного вразѣ съ мотивами подано до вѣдомости тутешнымъ розпорядженьемъ въ дая 25 сѣчня 1880 р. (Ч. 3412) окружной радѣ шк. съ припорученьемъ, чтобы перевела переговоры взглядомъ вложенья школы публичной съ языкомъ выкладовымъ рускимъ у Львовѣ по мысли уставы краевой въ дая 2 мая 1873 (Ч. 250). Окружна рада шк. предложила дая 15 септя 1883 (Ч. 34129) яко результатъ переговоровъ въ томъ взглядѣ предпринятыхъ отписъ отоввы магистрату мѣста Львова въ 6 септя 1883 р. (Ч. 843), послѣ ктормъ рада мѣста ухвалила, що громада отклонюеть отъ вложенья особнои публичной школы народной съ языкомъ выкладовымъ рускимъ у Львовѣ, а замѣсть того постановляе подъ условіемъ, если въ котрой небудь народной школѣ етатовѣй у Львовѣ внайдеся въ одѣой класѣ 40 дѣтей, котрыхъ родитѣль вжаждаютъ науки въ языкѣ выкладовомъ рускомъ, завести при дотычной школѣ класу ровнорядову съ тымъ языкомъ выкладовымъ. — Коли на ту ухвалу рады громадской предпринятѣ переговоры взглядомъ вложенья публичной школы съ языкомъ выкладовымъ рускимъ не довели до цѣли, яку вырокъ трибуналу державного мавъ на одѣ, тому, отповѣдно до сего вырокъ, якъ такожъ въ взгляду на обставины, що, въ наслѣдокъ рѣшувочю розпорядженье высокои министерства просвѣты въ дая 13 сѣчня 1884 р. (ч. 19,954), существующа при ц. к. семинаріи учительской мужеской школа вѣрцева съ рускимъ языкомъ выкладовымъ якъ що до числа маючихъ прииматися до неѣ учениковъ съ початкомъ школьного року 1884/5 въ тѣснѣйшихъ а властивой цѣли такой школы отповѣдающихъ границахъ, мае бути вреорганизована, въ наслѣдокъ чого вначайше число дѣтей получающихъ науку въ той школѣ не помогае бы еже тамъ ви дальше получати, ц. к. рада шк. орѣкае:

1. У Львовѣ мае бути заложена публична школа народна съ языкомъ выкладовымъ рускимъ.

2. Школа та зѣ взгляду на фреквенцію, яка послѣ дати статистичныхъ, выказаныхъ въ наведеній повыше писемъ магистрату львовского оказуея можливою, мае бути чотыро класовоу мѣшаноу.

3. Школа тая мае убѣйти въ житю съ школьнымъ рокомъ 1884/5, а то съ отвореньемъ всѣхъ чотырохъ класъ тогда, коли съ початкомъ року школьного 1884/5 отповѣдне число учениковъ и ученицъ до всѣхъ класъ зголотится; въ противной случаю мае отворенье высшихъ класъ наступати постепенно въ дальшихъ лѣтахъ школьныхъ въ мѣру того, якъ будутъ збѣльшатися записи дѣтей рѣжного степеня науки.

4. Кошты удержаня той школы мають бути покрыванѣ послѣ постановъ арт. 14, 24 и 27 уставы краевой зѣ дая 2 мая 1873 р. (ч. 250) и взглядю артикуловъ 18, 19 и 28 уставы краевой зѣ дая 28 грудня 1882 р.

По правосильности сего ореченя выданѣ будутъ подѣбны, организациѣ сѣи школы дотыкающей постановы, якъ такожъ дальшѣ розпоряджѣня взглядомъ введена еи въ житю.

У Львовѣ дая 11 мая 1884. Залеский в. р.

ДОПИСИ.

Зѣ Залѣщицкого.

(Якъ комитетъ ликвидационный ратуе селамъ! Ратуймо шляхту польску!) Давнѣйша филия рустикального банку въ Городенѣвъ отстала передъ двома лѣтами прилучена до филии въ Залѣщицахъ. Теперь, коли той банкъ упокоивея, начальникъ филии въ Залѣщицахъ п. Генигсбергеръ стягав ось въ який спѣсбѣ дойти въ селанъ повѣта городенского. Позывавъ 30 або 40 селанъ наравѣ до суду въ Залѣщицахъ. На терминъ селане не стають, бо судъ залѣщицкій не компетентный завывати селанъ въ повѣта городенского, а по друге, самъ судъ залѣщицкій не мае певности, чи оскарженый дѣставъ завозванье (се можемо доказати), а по трете, неравъ якъ велика роскаль на дворѣ, то годѣ мужикови 6—8 миль бити ногами до Залѣщицъ. Зѣ тыхъ то причинъ не стають селане на терминъ, а судія залѣщицкій всауджу пѣваныхъ, а крѣмъ того признае дая п. Генигсбергера по 3—4 ар. коштѣвъ отъ каждого пѣваного, — и такъ п. Генигсбергеръ въ однімъ дни зарабатывае звыше 100 ар. Такъ то комитетъ ликвидационный хоче ще при концѣ своего панованя дати панѣтати мужикамъ, що то ва добродѣй бувѣ той банкъ рустикальный.

Коли славетный рустикальный банкъ уснувъ сноумъ блаженнымъ, цѣла шляхта польска въ одинъ голосъ загубила: ратуймо 40.000 вдовоженыхъ родинъ селанскихъ! Ну, вѣбравея комитетъ рицарѣвъ польскихъ, думали и выдумали спѣсбѣ ратованя бѣдныхъ селанъ. Спаси-Бѣгъ намъ, панове, за отпѣку надъ бѣднымъ народомъ, — а чтобы вы панѣтали наше благородне сердце, то мы забираемо голосъ и кличемо до цѣлого народа руского: Ратуймо шляхту польску! Ратуймо, поки часъ, бо якъ нашѣ отпѣкуны пощезаютъ въ горизонтъ, то кто буде нами отпѣкувати? Шляхта польска, занята ратованьемъ бѣдныхъ селанъ, не бачить, якъ зѣ подѣ въ ногѣ усуваея земля, на що доказы маемо въ городенскомъ повѣтѣ.

Городенский повѣтъ — дуже несчастливый. Хотя земля у насъ добра, хлѣба родится доволѣ и въ загалѣ есть се сторона, якъ то кажутъ, молокомъ и медомъ текуча, — то нашъ народъ гине въ голоду, зѣубожѣлый и темный, адморализованный и дуже вдовоженый. А натѣмъсть жидова, мовъ та чорна галичъ розсѣлася по нашихъ селлахъ и забирае кусокъ по куску землѣ хлѣпской. Можна побачити у насъ села, де жидовы и по 50 родинъ уже на добре розвѣдилось, а за те мужики бѣдны. Суть села, де коло обѣйтя и плота нема, словомъ, крайна нужда. Можна собѣ подумать, яка то незавидна доля въ томъ повѣтѣ нашего народу! Але може шляхта маея добре, поспытавъ бы кто? Де тамъ! Може двоухъ а наибольше трехъ есть такихъ шляхтичѣвъ, що дыхаютъ яко така, а рѣшта вдовожена по уха, а що горше, чорна галичъ розвельможилася и по дворахъ, позабирала то на власнѣсть, то въ аренду найкрасшѣй землѣ. Якъ такъ дальше пойде, то ва кѣлька лѣтъ и одного польского шляхтича не стане въ повѣтѣ городенскомъ!

Я старався вѣбрати о скѣлько мѣгъ, всѣ села, де пануютъ уже жиды, чтобы читателѣ самѣ осудили, на скѣлько правды въ моихъ словахъ. Нашъ повѣтъ числитъ 42 громады, а въ тыхъ жидова розсѣлася по дворахъ въ слѣдующихъ селлахъ: Въ 1. Балагурѣвцѣ, 2. Воронѣвъ, 3. Далешевѣ, 4. Гарасимѣвъ два жиды (власнѣсть гр. Голѣвского), 5. Ганчарѣвъ, 6. Жабокрукахъ, 7. Исакѣвъ, 8. Кунисѣвцахъ, 9. Михальчу, 10. Невискахъ, 11. Обертинѣ, 12. Олѣховѣ, 13. Поточискахъ (власнѣсть бар. Ромашкана), 14. Петровѣ, 15. Раковѣ, 16. Серафинцахъ, 17. Семакѣвцахъ (власнѣсть бар. Ромашкана), 18. Топорѣвцахъ, 19. Чернатынѣ, 20. Чортковцѣ ажъ 3 жиды, 21. Якубѣвцѣ, 22. Ясеновѣ.

Видячи таке поважне число селъ въ рукахъ жидѣвскихъ насуваея пытанье, що то дальше буде при дотепрѣшной господарѣвъ шляхты? Не повѣтаея нѣчого иншого, якъ намъ Русинамъ авывати комитетъ и ратувати шляхту польску!

Зѣ Романова

(Торжество въ читальни въ Романовѣ.)

Коли неравъ читали мы въ „Дѣлѣ“ о вечерницахъ и забанахъ въ многихъ читальняхъ, росло въ насъ бажанье устроити и у себе вечерницѣ, на котрыхъ могли-бы нашѣ люди вавѣтитися и щѣсь нового почути, научитися. Бо и у насъ есть читальня, заснована

ще передъ рокомъ трудами нашего свѣтлого пароха, о. Амвросія Зарицкого, котра до теперь, хоть походи, но очевидно раввиваея дакувати вѣходамъ и помочи честныхъ господарѣвъ Федька Стасика, Федька и Ивана Прибылы, Кучѣра, Ляша и иншихъ. Ихъ силами утвореный въ селѣ хоръ въ 16 сѣвѣвѣвъ, котрому проводить мѣсечевый учитель п. Иванъ Бурбѣль, и ажъ любо теперь прѣйти въ недѣлю до церкви, такой величавости додае сѣвѣвъ хоральный. А церковь у насъ красна, мурована, теперь бляхоу покрыта. Але не стану розповѣдати о порядкахъ въ нашей громадѣ, бо хочу оповѣсти лишь о науково-забавномъ вечерку, який въ Зелѣнѣ свята, яко въ рѣчицю основаня читальнѣ, отбуваея заходомъ нашего панѣ-отца, учителя и чч. господарѣвъ Ф. Стасика и Ляша, при участѣ 16 запрошеныхъ въ Львова гостей. Великий то бувѣвъ правникъ въ нашѣй читальни и въ цѣломъ селѣ. Цѣла громада прибрала торжественный видъ и въ поважнѣмъ настрою душѣ отчѣкували всѣ початку вечера. О 5 год. въ гарно прибраной салѣ школьной вѣбравили мѣсечевѣ господарѣ и госпѣдинѣ, и окличнѣй гостѣ, середѣ котрыхъ добавили мы вѣч. оо. Штогриня въ Стрѣлокѣ, Сосновского въ Подѣсново съ родиноу, Чистынського въ Пѣдьяркова съ родиноу, Нижанковского въ Селѣщѣ съ родиноу, бо мнохъ окличныхъ учителей народныхъ, представителѣвъ читальнѣ подгородской, подъярковской, николаѣвской и подѣсновокой, и много иншихъ господарѣвъ въ поблизкой и подальшой околицѣ. Неважомъ велика комната школьна оказалася за мала, щобъ помѣстити такой вѣдвигъ народа. Дятого переишли всѣ до мяленького городя коло школы, и ту розпочавея вечерокъ. Напередѣ о. Зарицкій привѣтавъ теплымъ словомъ всѣхъ вѣбравныхъ, объяснивъ, яку вадачу и значенье мають читальнѣ и вечерки въ читальняхъ, и указавъ, що намъ треба разомъ ити, разомъ руки собѣ подати, разомъ лутитися въ товариства, а тогда будучнѣсть до насъ належитъ. На то хоръ нашъ подъ проводомъ своего учителя отсѣвѣвавъ поправно пѣсноу „Щастѣ намъ Боже“, а коли скѣнчивъ, въ грудяхъ каждого ударило живѣйше сердце, а уста каждого мимоволѣ шептали слова: „нуже, брати, нуже дѣлати!“ Потѣмъ выступивъ проф. Врѣцова въ Львова и красно а врозумѣло говоривъ о выхованю рускихъ дѣточекъ, наводячи густо приклады въ житя и природы, а всѣ присутнѣ съ великою увагоу выслушали бесѣдника до конця. Заразъ отсѣвѣвавъ наш хоръ, збѣльшеный львовскими гостѣми-спѣваками народнѣй пѣснѣ: „Я щастный руску матѣрь маю“ и „Сумно, марно по долинь“, по чѣмъ выступивъ паробокъ Федько Кушѣвъ, и смѣло, съ горячимъ чувствомъ выголосивъ гарный стишокъ Н. Устѣновича: „До руской матерѣ“, котрымъ сильно тронувъ всѣхъ слухачѣвъ и выликавъ въ сердца каждого шире вѣтхнене надъ тяжкою долею нашей матерѣ Руси. Середѣ такого настрою цѣлого вѣбравя розпочавъ нашъ молодой историкъ п. Северинъ Зарицкій выкладъ про нашу бувальщину отъ найдавнѣйшихъ до найновѣйшихъ часѣвъ и красными словами представивъ, что то есть исторія, что то руский народъ, яка его минульнѣсть, яке приваиченье историчне, а умѣвъ такъ прикувати унагу вѣбравныхъ, що вдавалося, всѣ полыкають его слова. Немовъ въ отповѣдь на его слова отсѣвѣвавъ хоръ порывающу пѣсноу „Ще не вмерла Украина“ и въ грудѣй кѣлькамѣтъ вѣбравныхъ поднѣсея окликъ „ще не вмерла!“ Правдиву неосодѣванку зробивъ намъ студентъ п. Кубчянский свою гроу на цитрѣ. Коли засѣвъ за столикомъ и поклавъ передъ собою цитру, всѣ обступили его съ цѣквостею, щобъ оглянути невѣданный инструментъ. А коли п. Кубчянский цустивъ по струнахъ пальцѣ и въ повѣтри пронеслися тужливѣ тоны нашей думки и скочнѣй звуки коломыйки, ташина залѣгла въ вѣбравню и каждый побуваея звуками того чужого, а прецѣвъ въ той хвали такъ намъ своего инструмента. Потѣмъ маленька 10-лѣтна дѣвчачка отдекламувала тихенькимъ але певнымъ голосочкомъ „На Русѣ“ Устѣновича, а за тымъ слѣдувавъ выкладъ проф. Вас. Вѣлѣцкого „Про Тараса Шевченка“ и власне оповѣданье учителя въ Давидова п. Гордѣвского, основане на тѣлѣ народного житя. По каждой въ тыхъ точокъ програмы спѣвавъ хоръ нашъ народнѣй пѣснѣ и закѣнчивъ хоршимъ имномъ „Миръ вамъ братя“. Заразъ потѣмъ забравъ голосъ о. Штогринѣ и въ довшой промовѣ вѣсѣвъ многолѣтство С. В. цѣсарю, котре всѣ вѣбранѣ сповнили отсѣвѣвавши „многая лѣта“. На томъ закѣнчилася перша часть вечерка и слѣдувала спѣльна забава.

Всѣ вѣбранѣ вернули до комнаты и вавѣсли до вкусно заставленыхъ столѣвъ до спѣльной вечерѣ. Свобѣдно полывъ разговорѣ мѣжь людьми, що першѣй разъ бачилися съ собою, и сердце радѣло, бачучи таке велике товариство священниковъ, професорѣвъ, учителей, академикѣвъ и селанъ старшихъ и молодшихъ, въ такой любѣй вгодѣ, обнятыхъ братною любовію. Одно велике чувство огрѣвало теперь груди каждого участника; всѣ чулися дѣтьми одной неньки и думали надъ ви долею. Въ краснорѣчивыхъ словахъ полиаея ширѣ толѣсты въ честь гостиннои громадѣ, на роводѣ и поводжене ви читальнѣ, въ честь мѣсечевого пароха, основателя читальнѣ, въ честь ви члена посла Дениса Кулачковского, на полѣшенье нашего быту экономичного черезъ тор-

говлю и заснованье склепѣвъ сельскихъ при читальняхъ, въ честь руского патриотичного жѣноцтва, а такъ при ввудѣ народныхъ пѣсень, красныхъ бесѣдахъ и свободныхъ разговорахъ протягалася забава весело до ночи. Дотерва о 10 годинѣ, въ взгляду на прибывшихъ въ далекихъ селѣ гостей, закѣнчивея той широруский пѣрь, и господарѣ всѣ розѣшлися съ правдивымъ вдовольеньемъ домѣвъ, а гостѣ львовскѣй удалися до гостиннои дому пароха, де радо були приняты.

На другѣй день всѣ гостѣ въ Львова удалися на богослуженье до церкви до Подгородищѣ, де есть такожъ читальня, котра гарно раввиваея подѣв проводомъ ч. Олексы Моха, есть тамъ склепѣ христианскѣй, котрый удерживаетъ учитель М. Максимякъ, и есть мѣшавый хоръ сѣвѣвѣвъ, до котрого належитъ самъ начальникъ громады, ч. И. Войтовичъ, ревнѣй патриотъ и разумный проводникъ руской громады. Спѣльно съ тымъ хоромъ спѣвавъ хоръ львовскѣй цѣле богослуженье, а потому „многая лѣта молодатамъ“ на слѣбѣ, який случайно лутчивея на той часѣ.

По полудни въ понедѣлокъ отвѣдали нашѣй дорогѣй гостѣ въ Львова читальню въ Романовѣ, оглядали книжки и часписи, разговаривали съ нами, давали намъ цѣннѣй рады въ нашихъ справахъ, и такъ при свободной розмовѣ улыкнули намъ разомъ невѣстнѣ двѣ години. Съ жалемъ прощалися мы съ сердечными гостѣми, але розсталися скрѣпленѣ на душѣ, съ тымъ радостнымъ переконаньемъ, що ва нами, ва народомъ, стоятъ нашѣ просвѣщенѣй братя, що насъ поведутъ смѣло напередѣ, и укажутъ путь до правды и любви, а тогда певно — „успѣхнѣея наша мати, заплакана мати“!

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(Соймы краевой въ Истриѣ и Горичи) зачали сегорѣчну осѣю дая 9 н. с. червня. Обряды оихъ соймѣвъ тревали звичайно дуже коротко; въ репрезентациѣ краевой истрийской сподѣвуются однакожъ сего року коняликтѣвъ межѣ Италианцами и Славянами. При доповняющихъ выборахъ въ Капо д'Истриѣ вышли два славянскѣ кандидаты, а недавно выбрано такожъ и въ округѣ Волоска славянского посла, а позаякъ черезъ позыканье сѣихъ мандатѣвъ число славянскихъ посѣловъ вросло до 30, то буде могла славянская оппозиция энергичнѣе якъ передъ тымъ выступити въ оборонѣ национальныхъ правъ славянского элементу. Италианцѣ переучаютъ бурю и бажали-бы еи заговорити интервенциѣю маршалка краевого Видулича, котрому поручено маюю навязати межѣ обома народностями modus vivendi. — Найближшѣй соймѣ, що розпѣчне свою осѣю послѣ истрийского есть тирольскѣй, котрый окликано на 16 н. с. червня. — Въ краяхъ коронныхъ, де соймѣ розвязанѣ, заходатся воу дуже шильно коло новыхъ выборовъ. Газета урядова стирійска оголосила недавно лиоту выборѣвъ большои посѣлости, а въ Бернѣ отбулося дая 8 н. с. мая згромажденье иѣмецкихъ мужѣвъ дѣвѣрия. Згромажденье, котрому проводивъ дрѣ Штурмъ, уложило отзову до выборѣвъ и рѣшило плянѣ акциѣ сторонничества въ часѣ выборовъ. Моравскѣй Нѣмцѣ отдаются надѣ, що при приближующихся выборахъ задержатъ воу давнѣйшѣ оной позициѣ. — Дуже жива агитациѣ выбора вѣдѣея такожъ въ Австрій. Сторонничтво „либеральне“ въ Ланду потворило вже локальнѣ комитетѣ и покляло собѣ за головну вадачу отпѣкати утраченѣй передъ 6-и роками два промышленой повѣты Феклябрукъ и Ефердингъ.

(Ревизія книжокъ школьныхъ для народныхъ школъ.) Министерство просвѣты поддало не лишь книжки, уживанѣ въ середныхъ школахъ, но такожъ и книжки школьнѣй школѣ народныхъ, и уживанѣ тамъ приборы научовой ревизии и уѣдливо спорудженѣ на основѣ сѣей ревизии списѣ школьнымъ властямъ.

(Подорожѣ инспекциѣна бар. Іовановича.) Намѣстникъ Далѣматин бар. Іовановичъ вернувъ терредѣ тыжднемъ зѣ подорожи инспекциѣной шѣкраю, котру подѣнавъ, чтобы переосвѣдчитися лично о настрою народонаселеня. Посѣла „N. fr. Presse“ намѣстникъ не дуже вдовольенъ въ результатѣвъ сѣеи подорожи, не конче користнѣй впечаталнѣ отнѣвъ зѣ отрѣчи съ народомъ, бо въ многихъ мѣсцахъ не укрывано зовѣмъ невдовольеня съ тецѣрѣшного положеня. Въ часѣ подорожи наибольше уваги звертали воу на се, якъ прѣимутъ Іовановича въ Спалато, де онъ бувѣ черезъ два роки комендантомъ дивизиѣ и де онъ тѣшивоа хочъ въ части симпатією жителѣвъ. Снѣмъ разомъ посѣтивъ намѣстникъ Спалато на самѣмъ концѣ; Іовановичъ прѣйхавъ тамъ 29 н. с. мая, но его присутнѣсть не звернула зовѣмъ уваги жителѣвъ и лишь свѣтъ официальной бравѣ участь въ прѣвлятѣ намѣстника, а на бенкетѣ, устроенѣмъ въ его честь мѣсцевымъ епископомъ, явилася лишь урядники и войсковѣ. Намѣстникъ звидѣвъ оттакъ островъ Салуту, а коли на другѣй день повернувъ до Спалато, не вдалося зовѣмъ зааранжована на его честь иллюминациѣ, позаякъ въ нѣй приняли участь самѣ Хорваты. — Чи мавъ-бы Іовановичъ змѣнити свою политику и чи на его тактику не повляла интервенциѣя далѣматинскихъ посѣловъ?

(Жидѣвскѣй громады вѣроисповѣднѣ въ Моравиѣ.) Въ Моравиѣ существуетъ, якъ зѣвѣстно 20 вѣроисповѣднѣй громадъ жидѣвскихъ, котрѣ ма-

ють ще з давніх часів привагелію виконувати функції політичних громад. По поводу заряду громад конфесійних політичних жидівських громадами входили до міністерства провісти членів жалоби, а министерство приказало нарешті моравскому намістництву залагодити тую справу через отборанье жидівським громадам політичних атрибутів громад конфесійних. Зь припоруचना министерства выдало отже моравске намістництво розпорядженье до старостів, вь котрѣмь припоручается имь справы конфесійній вылучити зь облягу дѣлана політичних жидѣвскихъ громадъ, а де се доси ще не оталоса, перевести найдалше до кѣнца 1884 р. такъ, щобы отъ днѣмъ 1 сѣчня 1885 р. существовали вже всюды особній конфесійній громады, вь котрыхъ зарядъ сикъ справъ бувъ бы порученій покликанимъ до сего органамъ. Що вь такѣмъ случаю жидѣвскій політичній громады перестануть существовати, се розумѣся само собою, а досягдѣсть сѣмъ консеквенціи кожній оцѣнитъ, кому не чужій цѣль вѣсѣхъ подобныхъ организацій.

(Низио-австрійске товариство селянске.)
 Вь виду зближающихся выборовъ заходятъ звычайно не лишъ у насъ вь Галичинѣ но и вь другихъ провинціяхъ рѣжий покликаній и непокліканій „опѣкуну народа“, щобы позыскати для оныхъ цѣлей масы, и всаки фракціи стараются вь организаціи прихильныхъ собѣ элементѣв межъ селянами знати точку опору для акціи выборовъ. — Сторонництво клерикальне зумѣло вызыскати сѣй теренъ вь Австрій и хочъ инциатору руху селянского, якій розбудова вь послѣднихъ часахъ такъ вь вышѣй якъ и низшѣй Австрій мали на оцѣ свои егостичній цѣли, то все таки треба признати, що на организаціи селянъ зыскавъ дуже много самъ селянскій станъ и его интересы, а членей петиціи, що вѣшли особливо за послѣдню сесію до рады державной, суть найлучшимъ доказѣмъ, що организаціи не лишлася безъ наслідкѣв. — Заходѣмъ комитету, на котрого чолѣ стоить проф. Пирко, засноваю при помочи Ганов Кирхмайера, посла вьзбрца вышѣ-австрійского союза селянского такий союзъ вь низшѣй Австрій. Для 8 н. с. червня отбулося вь Санктъ-Пельтенѣ торжественне открытие и уконституованье сего товариства. — Головную цѣлю ново-засноваго товариства, такъ якъ ея представлятъ згромадженнямъ основателямъ Гановъ Кирхмайеръ, есть оборона интересѣв властителейъ грунтоѣв, а до тѣхъ цѣлей мае товариство прямувати, не мѣшаючыя вь політичній опорѣ, — хочъ зь другой стороны заразъ послѣ того говорятъ Кирхмайеръ, що нѣмецкій селянъ чи товариство селянске повинній „выступити вь національномъ отношеніи противъ промахамъ Славянъ“. — Вь томъ самѣмъ часѣ уконституовалоса вь Герцогенбургѣ „Патріотичне товариство краевѣ“, котрого засновање вышло отъ Фиркранца и Шенерера.

(Ситуація вь Босніи и Герцеговинѣ.)
 Недавно подали мы на томъ мѣсці за „Pester Lloyd“ вѣдомѣсть, що вь ночи на 27 н. с. мая упавъ отъ выстрѣлу револьвероваго стѣдчій на стѣдчій при баракахъ войскъ. Вь звязи отъ сѣмъ фактомъ оповѣдае „N. fr. Presse“ вь корреспонденціи зь Сараева, що тамашна управа краева получила вѣдомѣсть, будто поплъ Лука Джуревичъ, сербскій радикаль, котрого по поводу участіи вь торѣчныхъ несопокахъ вь Сербіи зауждено на смерти, а котрый угѣкъ бувъ до Черногоры, недавно мавъ повитиса на територіи окупованныхъ краѣвъ. Лука Джуревичъ мавъ замѣръ съ оными товаришами впасти черезъ Санѣакъ до Сербіи. Для 27 мая застрѣлено воака чьшого на стѣдчій, а коли зважатея, що сѣй то займавъ такій пунктъ, зь котрого можна никѣмъ ни граници черногорску и Санджаку, отъ пытъ убійство доконае тѣмъ бандѣю, котра съ оными робити собѣ свободный переходъ або гого вывѣагу стѣйки отъ другой дороги, ко-Вьдохѣла пойти. Отъ того часу вь окѣбъ, бѣ Челибичъ не бувъ порядокъ зовѣсѣмъ 1864 й. — Кромѣ сего случаю мало вь Герцеговинѣ мѣсцѣ кѣлька розбійничихъ нападѣв, оло розбійничу вь окрестности Загора видѣла Р., малъ, рабунокъ лучилсѣ однакожъ ажъ 7 Ребервья, коло Зирванъ-Плянина, де обрабѣцѣвѣлохъ пастухѣв. Вь томъ самѣмъ часѣ отбулося звѣстный розбѣшка Редзо Карагичъ, забравши селянамъ дрѣбній квоты отъ 2—6 ар. — Зь натуры сикъ случать выхѣдати, що ту зовѣсѣмъ нема мотива политичныхъ, лишъ, что ту дѣло отъ звычайныхъ розбѣшакъ, котрѣ рекрутуютсѣ зь герцеговинскихъ угѣкачѣв. — Причину розбѣшакъ нападѣвъ бувъ, здаеся, великій недостатокъ, пануючій межъ угѣкачами; случать убійства або знищѣня зовѣсѣмъ не було а розбѣшкы вдовольнялсѣ отбораню жертвамъ одѣжѣю або гѣтовкою.

ЗАГРАНИЦА.

До чого се доведе? Европа видко дуже постарѣлася и пѣдвалины ея вже силно перегнѣли, бо лишъ повѣ леда вѣтрѣць и стара будѣвля скрпнѣти на вѣй заставы и хитаеся, що думаеся: ось, ось повалитсѣ и пригнѣте собою все житье докола не. Куды не подивимосъ, всюды безладъ и розстрѣль вѣводи борба лѣва и пѣдземна, всюды якѣбъ табуній непонятный рухъ страхомъ перемѣаючій того, що слѣдять за нимъ здалека. До недавна ще дрожала всяка суспѣльность вь Европѣ передъ страшнымъ небезпеченствомъ, яке грозило їй таки середъ неї самої, дрожала передъ рухомъ социальнымъ и социальную катастрофою. Чи проминуло небезпеченство? Нѣ; оно ще болѣ-

ше взросло, оно вже дѣйшло майже до послѣднюй граници. Крайна нужда и темнота зь одной стороны а охота наживы и розкоши, рѣвнодушнѣсть и бракъ высшихъ идеалѣв, нѣ то свобода нѣ то неволя зь другой стороны: ось хочъ дѣякі при-знаки загальнаго розстрою. И середъ сего загальнаго хаосу, середъ помѣшаня чувствъ и понятій, розлагаеся тоуть то тамъ гукъ падаючюй бомбы, роздаеся локѣтъ розтрѣсканыхъ дѣлъ людскихъ працѣ. Люде опаматуютсѣ, приздумуютсѣ, берутсѣ зарадити злѣму. И щѣмъ роблять? Тожъ саме що и перше, тѣлько такъ, — та не такъ. Чѣй же мѣжъ поодинокимъ чѣловѣкомъ а цѣлымъ народомъ есть аналогія; народы чи державы таковы единицѣ а тѣ единицѣ творять зновъ суспѣльность собою. Роспочинаеся зновъ той самъ хаосъ, те саме замѣшанье, та сама борба лишъ вѣе на другой ладъ; мало ще, а впадуть и бомбы, роздаеся гукъ а съ нимъ и стогъ изъ тысячу грудей. Для нового житя старѣе поладѣе. Отъ такъ мѣжъ волѣ представляются намъ рѣчи, коли глѣдимъ на повѣйшій рухъ, якій запанувавъ межъ народами и державами. Середъ сего руху при-тихае рухъ суспѣльный. Вь Франціи цѣла увага звернена на новы здобутки вь Азій и на дальшій вь Африцѣ. Туды направилася и цѣла сила Англіи и Нѣмеччины, ба дальше и Италиі, Испаніи и Португаліи. Кожда зь сикъ державъ глѣдитъ, щобы чѣмъ скорше и якъ наибольшій добути собѣ тамъ хосѣнь. Увага Франціи отвернена отъ Нѣмеччины а Италиі задля пѣвнѣчюй побережа Африки гѣтова забути и на Тридентъ и Триестъ. Англія занята Суданомъ и Египтомъ не мае часу и силы глѣдѣти пильнѣйше на своего сусѣда вь Индіяхъ а Россіи тымъ часѣмъ загорѣа що даеся загорнути а якъ вь Нѣмеччинѣ отозваеся рухъ колонизаціонный до Африки, такъ тутъ запанувавъ подобный рухъ до середной Азій. Лишь на одномъ балканскомъ пѣвостровѣ настала застоя руху и не перерве его навѣтъ така прова, якъ конфликтъ сербско-болгарскій, бо балканскій пѣвостровъ се болѣе Европы; кто ея дѣткнеся, дасть почувти болѣ цѣлой Европѣ.

Нѣмеччина. Для характеристики теперѣшного положѣня вь Нѣмеччинѣ, нехай послужатъ кѣлька эпизодѣв зь торжества положѣня угольного каменя подъ новымъ парламентѣмъ вь Берлинѣ, отбувшюгося 9 с. м. Вь торжествѣ сѣмъ взяли участь также цѣсаръ нѣмецкій и кн. Бисмаркъ. По звычайной церемоніи звернуоа цѣсаръ нѣмецкій до кн. Бисмарка и подаючи ему обѣ руки, дякувавъ ему за се его дѣло; кн. Бисмаркъ охлѣвши тогды низенко оцѣдувавъ цѣсаря вь руку. Рѣвно-жъ сердечю дякувавъ также цѣсаръ и ген. Мольткова, найголовнѣйшюму сподвижнику нѣмецкогъ единѣня. Коли кн. Бисмаркъ хотѣвъ вь заду поуступатсѣ и станути собѣчь другихъ достойниковъ, цѣсаръ демонстративно задержавъ его при собѣ. Поминувши вже то, що вь сѣмъ торжествѣ демонстративно не увзглядѣно католицкоіи церкви, — торжество мало отрого протестантскій характеръ, — то дуже не милѣ вражѣе робило то, що оталовано по заду тыхъ, котрѣ при сѣмъ торжествѣ повинній були выступати на самѣмъ передѣ, именно, прѣдставителѣв парламенту. Першого президента парламенту дра Симсона навѣтъ зовѣсѣмъ не запрошено. Найхарактеристичнѣйшимъ однакожъ, яке значѣнье вь Нѣмеччинѣ мае теперъ конституція, есть то, що войсковымъ достойникамъ отдавано на сѣмъ торжествѣ всюда першвенство передъ политичнымъ, а навѣтъ теперѣшній президентъ парламенту Льевоцѣвъ уважаеъ за отповѣдѣйше явитиса вь мундурѣ офицера ландверы, хочъ далеко не такъ высокогъ достоинства якъ то, яке отъ займае яко особа политична. Треба однакожъ замѣтити, що Льевоцѣвъ есть консервативотѣмъ. — Кѣлька дѣвъ тому назадъ перебувала вь Берлинѣ депутация трансвальскогъ републики. Цѣль, вь якѣй таа депутация прѣѣхала до Берлина и способъ, вь якѣй ея тамъ приймали, може выкликати вь Англіи ще болѣе негодованье, якъ недавна справа вь Ангра Пекеня. Депутация трансвальскога, на передѣ котрой отавѣ президентъ тожъ заключити съ Нѣмеччиною торговельную угоду и дѣнала вь Берлинѣ дуже дружного принята. Заразъ на дворѣа жѣлѣзницѣ повитавъ ея прѣдставитель министерства дѣлъ заграничныхъ а цѣсаръ давъ їй до розпорядимости свои еквивалентъ и свою прилугу. Для 8 с. м. была она на обѣдѣ у цѣсаря а слѣдуючюго дня приймавъ ея кн. Бисмаркъ. Того-жъ дня пѣднесло депутация товариство нѣмецкогъ колонизаціи привѣтау адресу. Президентъ Кригеръ дякуючи заявляеъ, що добрый относины межъ Нѣмеччиною а трансвальскими боерами, що завсѣгды уважала себе принадлежними до нѣмецкогъ народности, на будуще ще болѣе скрѣплятея и обѣ державы стануть ще вь болѣшій связи; отъ же передъ цѣсаремъ заявляеъ, що якъ дѣтя у родичѣв, такъ также и трансвальскога република буде шукати опоры вь матерій Нѣмеччинѣ и пануючій тамже родѣ и спѣдѣваеъ, що его тамъ найде. Якъ видко отже, боеры хотѣтъ не лишъ завязати отношеня торговельной от Нѣмеччиною, але они шукать тамъ и помочи противъ Англіи. Уже вь послѣдній войнѣ съ Англією просили они Нѣмеччину о протекторатѣ, теперъ падуть его тымъ скорше, коли ще вь гру вхѣдять нѣмецкій интересы на полуднево-заходнѣмъ побережю Африки, якъ справа вь Ангра Пекеня, на горѣшномъ Конго и мисіи дра Нахтигала.

Англія. Вѣсть, що англіиске правительство, т. е. кабинетъ Гладстона заключивъ съ Францією угоду вь египетскѣй справѣ, выкликала вь цѣль Англіи велике негодованье и есть майже невѣроятъ, що коли точки той угоды будутъ предложѣны парламенту, кабинетъ Гладстона

мусятъ упасти. Вь такѣмъ случаю, говорятъ, королева покликала-бы Салisburyуо до утворѣня нового кабинетъ; парламентъ бувъ-бы розвязаный а найдалше до трехъ недѣлъ збравъ-бы новый. Головий точки англійско-французской угоды, на подѣставѣ котрыхъ Франція взяла-бы участь вь конференціи, суть слѣдуючій: 1. Египетъ мае заплатити 8 миліон. отшкодованя (4 1/2 мил. за Александрію, 2 мил. за долги бѣжучій а 1 1/2 мил. за Суданъ). Тую суму давъ Англія за 4%; 2. процентъ достарчить теперѣшній фондъ амортизаціонный, або зменшенье процентѣв унѣфикованныхъ довгѣв; 3. для забезпечѣня уплаты процентѣв буде установлена контрола, вь котрой участь будутъ мали вѣй державы репрезентованій на конференціи, — президентомъ контрольной комисіи буде Англичанинъ; 4. англійска залѣга позбѣстане ще три роки вь Египтѣ; 5. султанъ на прошенье Англіи займе мѣста портовъ надъ Червонымъ Моремъ и вышле 15.000 войска для усмиреня Судану. — Етъ вже майже певно звѣстнымъ, що статью вь „Fortnightly Review“ подписану буквою G писавъ або хочъ и опирувавъ Гербертъ Гладстонъ, сынъ президента кабинету; она мала на цѣль зробити загальне мѣньѣ вь Англіи прихильнѣйшимъ для угоды съ Францією.

Италиі. Мимо заповѣненныхъ корыстей зь середно-европейского союза Италиі мусятъ дивитиса, якъ ея значѣнье на середземнѣмъ мори и вь Африцѣ чѣмъ разъ болѣше упаде. Змаганя Франціи вь Марокко, щобы тамъ забезпечити собѣ вилывъ и значѣнье, выкликали не малый крикъ вь италійскоій журналистикѣ. „Opinione“ каже: „Франція жѣдаючи управлѣннѣя граници отъ Марокко, зрѣбиа одѣвъ крокъ на передѣ, а що она буде и дальше поуступати — правда, вѣроятнѣе порозумѣвшись съ Испанією — се лишъ пытанье часу. Кѣмъ мае выступити противъ французской программы вь Африцѣ якъ не Италиі? Вь Марокко не мае она вправѣдъ такъ безпосредныхъ интересѣв якъ вь Тунисѣ, але все таки она повинна боронити вь Африцѣ своихъ интересѣв. — Папа думае выступити съ протестомъ противъ борбы культурной вь Франціи. На розказъ Льва XIII збралоса окрема комисія зь кардиналѣв, належачихъ до конгрегациі для надзвычайныхъ справъ церковныхъ, котра мае займитиса уложѣньемъ протесту а заразѣмъ подати директиву французскимъ епископамъ, якъ мають поуступати супротивъ новыхъ постановѣв французского правительства.

Сербія. Сербско-болгарскій конфликтъ поуступивъ знову о одинъ крокъ дальше, але до — гѣршого. Коли болгарске правительство недоволиво справедливѣйшихъ бажанъ Сербіи, ба противно, ще жѣдало неутрализована опорной области, сербскій посолъ выѣхавъ вь Софію. Мирній относины обоихъ державъ отже вже перерванъ; мимо того однакожъ думаеъ, що нѣкъ не прійде до оумныхъ наслідкѣв, позаякъ вѣй болѣшій державы рѣшучо придержуютсѣ status quo берлинского мира а ихъ дружій и мирній отремлене не зѣбастуеъ безъ вилыва на молодѣнскій державы. Причинокъ до истѣрии повстаня сего конфликту подае „Pol. Corr.“ слѣдуючій: Вь Вѣднѣи вербовано послѣдними часами явны охотники, що мали впасти до округѣв Крайна и Княжевачъ. Значѣне число Черногорцѣв и Болгаръ, що не мали жадного занятя, прилучилсѣ до сербскихъ выхѣдѣв и вѣй лагодилсѣ до нападу. Першымъ предметѣмъ нападу була канцелярія и каа вь Новѣмъ Ганѣ. Передъ тымъ ще ворохобники роздавали прокламаціи революціонній помѣжъ Сербію. Коли сербскій посолъ на розказъ своего правительства прѣдставивъ рѣчь болгарскому министру дѣлъ заграничныхъ, сѣй заявилъ, що предложѣть все радѣ министерства, и коли окажеся потреба, Сербія дѣстане нову сатисфакцію. Тымъ часѣмъ оталоса инакше; Балабановъ видко не мѣгъ переперти своего переконаня а Цанковъ дѣбавши зь Вѣднѣи телеграфичну вѣдомѣсть, що тамашній Сербы суть вѣй вь мѣстѣ, заявилъ, що сербскій жѣданя суть несправедливѣй. Тымъ часѣмъ муѣли Сербы на граници часто вести кровавій бойки съ выхѣдцами и ихъ союзниками. До болѣшого ще роздражѣннѣя Сербіи муѣвъ ще причинитиса и способъ, вь якѣй пріймали Болгары вь Россієюне проживаючій вь Болгаріи прогнаного зь Сербіи еписк. Михаила. Его ведено съ великимъ торжествомъ зь Вѣднѣи до Софіи; тутъ вытали его съ процесіями, а на пѣрѣ пѣднесли тогаты вь зѣоровѣ Михаила и однакожъ мыслячихъ отъ нимъ Сербѣв. Все то муѣсло оло зукати протестъ Сербіи противъ поуступованя Болгаріи, котрый, трудно отгадати, якъ ще забачитоса. Область знову коло Бреговы, до котрой мае претенсію Болгарія, черезъ 50 вже лѣтъ належала до Сербіи; конфликтъ наступивъ, коли Болгарія оломною прогнала зь отѣхъ сербску пограничну сторожу.

Болгарія. Якъ разъ теперъ отбуваютея вь Болгаріи выборы до собрания и може бути, що се есть также одною причиною, що конфликтъ съ Сербією доси незалагоженный. Кабинетъ Цанкова буде старатиса безперечно використати ситуацію для своего интересу а коли се ему не удаеся, то буде мавъ добру причину съ честею уступити. Межъ магометанскимъ населѣньемъ вь Болгаріи выкликало усугубѣне муфетого вь Софіи и знесенье уряду муфетого министерствомъ вѣроисповѣданя не малѣ негодованье. Магометане видять вь сѣмъ поуступованю министерства нарушенье загарантованя свободы религіонной и уставы державной. Сподѣваютея, що Порга жѣдае привернѣня давного отану.

Египетъ. Пѣбола официальныхъ вѣдомостей Берберъ дѣбався вже вь руки ворохобникѣв. Етъ обѣа, що и мѣсто Корроко, що лежить по-

выше першихъ порѣгѣвъ Няю, може отбувати вь руки Магдія. Положенье Гордона вь оталоса теперъ дѣбно дуже небезпеченъ, ти, що ожадѣтъ надъ нимъ, че омятѣны отѣмъ, выданнымъ для сего нещасливаго отѣмъ Англіиское правительство дозволяе имѣти тѣкати теперъ зь Хартума шляхомъ, котрый него найдогѣдѣйшій.

НОВИНКИ.

— Пригадуемо львѣвскій Руси, що закупа маѣвка“ устрокована „Рускою Вѣсѣдою“ на Лѣсеняцяхъ за Лычаковского рогацѣмъ 4—8 год. забѣва, отъ 8 ии годины тацѣмъ „Гармоніи“. Кругольня и отанокъ. Етъ вѣсѣды 50 кр., отъ родины 1 ар. 50 кр. вѣсѣду продаютъ вь „Рускоій Вѣсѣдѣ“.

— На четверговѣмъ засѣданю рады мѣсто при обговорюваню статута для вышѣшнихъ женьской у Львовѣ, котра мае поуступати чѣткомъ слѣдуючюго шкѣльного року вь школу жавя котрой прѣдставительство мѣста вь значимъ щорѣчныхъ даткомъ вь мѣстѣ поставивъ радный проф. Вахнянина, щобы вь сѣй шкѣль наука языка руского вьзглядно обовязуючымъ предметѣмъ науки сѣнье се, поперегѣе головою аромѣтъ науки, прійнявъ резервѣтъ секціи V. проф. Радамыска за нимъ и одногоосно рада мѣста. Сѣмъ отѣмъ отѣданный обявъ вь житѣ нашѣмъ отѣмъ политичнымъ, соли згадаемо, що передъ мѣсто та-жъ сама рада пріяла рѣвно-жъ отѣмъ внесене проф. Вахнянина, стремляе до вѣня окремой народной школы съ руского языка выкладовымъ у Львовѣ. При сѣмъ мося отъ нашими читателями маюю вѣстѣмъ рада мѣста не рекурсувала доо вѣстѣмъ прѣдставительству мѣста Львова, поуступаю отѣдуючымъ шкѣльнымъ рокомъ руску шкѣль манувъ 11 л. с. м., а доси рекурсе не вь порядокъ дневной зѣбѣдѣи рады. Дѣмъ кжѣкувала до такого кроку деякі дневныи сѣкы, якъ „Gaz. Nat.“ и побожній „Славъ“ тѣе справедливѣйшѣе перемѣго шаючыи прашы. Обмяляеомъ также при тѣй нагодіи нуту увагу Русинѣв львѣвскихъ, а именнѣмъ кѣль дѣтей рускихъ школярѣв, щобы передъ кѣнцемъ сего року шкѣльного року вь Львовѣ, описали просьбу до прѣдставитѣльства громады львѣвской съ желаньемъ, щобы отратъ засновање сѣй школы о шкѣльню прискоривъ. Дѣло таке мало-бы тую корысть маюотратъ мавъ-бы вже повну подѣставу засновање рускогъ народногъ школы на рады мѣской, знаючи впередъ, кѣлькѣ дѣтей вѣрно до сѣй школы по фееріяхъ запашѣмъ, треба буде открити наразъ вѣй чѣтыри школіяны вь сѣмъ дѣлѣ проф. Вахнянина и отъ кѣнцемъ сего мѣсяца признатѣ зѣбравъ дѣчѣв, намѣряючыхъ дѣтей своихъ вышѣ слѣдуючымъ рокомъ до рускогъ мѣской школы.

— Выдѣлъ филіи товариства „Прѣсѣта“ вь Тернополѣ вь мѣстѣ вѣдѣи вь. Членѣвъ на заглавѣ 3 б о р ы, котрѣ отбудутсѣ вь недѣлю для 30 червня с. р. точно о год. 2 1/2, зь подѣла вь нѣмъ „Рускоіи Вѣсѣды“ (вь рынку, мѣсто дра Ляндава ч. 4, ва I поверѣѣ). Читатѣльнѣ отѣва церковній, котрѣ суть членами филіи, свѣтъ“, беруть удѣлъ вь зѣборахъ черезъ заступникѣв (голова або заступникъ голѣвы разомъ можуть прибути и тѣ, що намѣряютъ отступити до товариства. — Порядокъ дневной Справозданье уступаючюго выдѣлу за рѣвно-ниотраціонный 1883. 2. Справозданье выдѣлу. 3. Выборъ членѣвъ. 4. Выборъ членѣвъ выдѣлу. 5. Внесѣня членѣвъ. 6. Отѣнты и хоральній. — Отъ Выдѣлу филіи тов. „Прѣсѣта“ вь Тернополѣ х. 1 (13) червня 1884. — сандеръ Барѣвскій, голова; Дра Володимѣръ Ричій, секретаръ.

— Вечернѣй декларациі не-музыкальній вь Львовѣ отбуво вь понедѣлокъ дня 9 л. червня с. р. великоіи оаки кааповѣй — помимо рѣжѣннѣ репортъ, якъ оталоса на завадѣ а особливо на неспрѣхильного орѣченя калуского ц. к. отѣмъ котрый тамтои недѣлѣ заборонывъ отбуванье вечерковъ. О годинѣ 8 вечеромъ была велика лѣа кааповѣа заповнена гостями. Гостѣмъ цѣны, такъ и зь околѣцѣ помимо несталоса поопѣшнѣя численно, щобы почувти руске слово руску пѣсню. Помежъ зѣбраными бачили и лѣвѣнье поважне члѣдо нашего олащѣннѣя, также силно заступленѣе селянство и отѣмъ интеллигенцію. Вечерокъ откритъ вѣстункии вѣмъ Вир. о. Губчакъ, но чѣмъ хорѣ отѣмъ „Щастѣ намъ Боже“. Дальше слѣдувалъ отѣмъ отѣмъ хорѣмъ академикѣв львѣвскихъ, а пѣтѣній декларациі та музикою. Вь мѣсто выголосила удачно и съ всею вѣжнѣотѣмъ дѣвчюго стѣхъ Т. Шевченка „Титаръ“, а зѣ нимъ Устѣянѣвичъ зѣ Львова по короткѣмъ вѣнѣю поезіи Т. Шевченка „Чигринъ“ — вь навѣтъ вѣсѣхъ прѣсутныхъ, выголосуючи прѣ слова батька поѣтовъ про колашну славу Урѣмъ. О годинѣ 10 вечеромъ закончилоса вечерѣ вь части програмѣвой, а нотѣмъ съ отѣмъ очѣй танцѣ. Вечерокъ отбуво, — першѣмъ на землі калуской, а гостѣмъ вдовольнѣи вь несеннымъ чувствомъ патріотичноу розбѣшѣ розѣтѣхалисѣ домоѣв. — Пѣдъ кѣнцемъ музикою

нути увагу, що сей першій вечерець мають лю...

Питомці нашої духовної семінарії обходили в...

— Поміняючи богослуження за упійної бл. п. митро...

— О. Мартинь Панич, прокуратор галицько-ру...

— Зь Відня пишуть нам: Подіа до вѣдомости...

— На „нагороду пильности“, якій при зближаючих...

— Вь „Slovansk-óm Sbornik-y“ видаваномъ п. Ед...

— Зь Холмици пишуть нам: Передомною ле...

— Рускій театръ переѣздить зь Надвѣрна до Ка...

луша и дня 7 (19) сего мѣсяца розпочне пред...

— Николай Костомаровъ — якъ доносить намъ зь...

— Сузуты якъ де залязуть, ого, вже ихъ не вы...

— Перше засѣданье нововибраною комисією вѣднич...

— Рускій свята а купці вь Тернополі. Вь нашомъ...

— Намѣстникъ п. Залескій — якъ доносить зь Кра...

— Зь Кранова телеграфують до вѣдѣнскихъ...

— Вь Минашовѣ, повѣта львѣвского, закладаєся...

— Посломъ до союму зь курій большыхъ посѣл...

П. Козловскій передъ тымъ виборомъ до союму...

— Пожари. Вь Калущи згорѣло д. 10 с. м. 11...

— Новий постерунокъ жандармеріи отворено вь А...

— Заведенє штучныхъ минеральныхъ водъ вь Києвѣ...

— Урядъ почтовый вь Цявнѣмъ, помимо жалобъ,...

— Арбій вѣсти. Цѣсаръ удѣливъ громадѣ Взарна...

ПОСМЕРТНІЙ ВѢСТИ.

— О. Петро Боровецъ, приходникъ вь Потеличи,...

НАУКА, ШТУКА И ЛИТЕРАТУРА.

— „Исторіи Руси“, издаваної вь книжочкахъ то...

Переписка Редакціи и Администрации.

Вн. М. К. На зѣботѣ мѣсеце вже теперъ...

Аптика РУКЕРА во Львовѣ

1009 (48-?) поручає Впрыскуваня и капсулки зь ростиць Ма...

— Съ симъ числомъ „Дѣла“ розсылаєся I и 2 аркушъ повѣсти К. Диккенса „Два...

Спродажъ инвентаря вь Ступницѣ

о 1 1/2 милѣ отъ стаціи желѣзничной вь Самборѣ...

„Вь оборонѣ чести“

повѣсть Г. Раймунда вь трехъ частяхъ. Цѣна 2 зр. 50 кр., зь пересылкою 2 зр. 70 кр.

Книгарня, Складъ Нотъ и приборѣвъ до писаня, такожъ Выпожичальня книжокъ ЛЕОПОЛЬДА ГІЛЄЧЕКЪ вь Тернополі

поручає значный овѣдъ запасъ книжокъ пригодныхъ на нагороду шкѣль...

Т. Г. Шевченка

Збѣринокъ творѣвъ, Томъ I. Кобзарь (выд. Петербурско 1888).

А. Лисенка

Южно-русскій орнаментъ, издаванє 4-то значно змѣнено зь додаткомъ...

Подяка.

Тронута великимъ жалемъ родина по утратѣ своєї найдорожшої матери Ганди зъ Витошниськихъ Ясеницкои, вдовы по пароху зъ Дятай, котру Всевишній для 6 червня по довгій и тяжкой недужѣ покинувъ до Себе, складає прилюдно найсердечайшу подяку Впр. и Воч. Отцямъ Ю. Немилевичеви, игуменови оо. Василіанъ зъ Дрогобыча, А. Тороньскому, катихитови гимназіальному, Сѣнкевичеви, пароху зъ Тустановичъ, Скобельскому зъ Лѣшнѣ, Д. Грыцаеви зъ Михалевичъ, Кожалкевичеви зъ Трускавця, о. Погорецкому зъ Вацовичъ и Воч. оо. Василіанъ Ралькови, Коссакови и Будзыловичеви. Не менше складає горячу подяку Воч. о. Будзыловичеви за несену отраду и потѣху луховну въ часѣ хоробы нашої матери и всѣмъ, що прибули отдати Покойной послѣдну прислугу. Нехай Всевишній всѣхъ Васъ нагородить щедрою рукою, а отъ насъ саротъ пріймѣть въ заплату щиро-руске „Спаси-Богъ.“

Николай и Володимиръ Ясеницкїи, сыны; Савина Мацюракова, Павлина Ильницка и Амалия Ясеницка, доньки; Василій Мацюракъ и Генрикъ Ильницкїи, вѣтѣ. Въ Дрогобычи дня 8 червня 1884 р.

Только что вышловъ зъ печати за призволеньемъ Его Преосвященства Еп. Сильвестра Сембратовича накладомъ К. У. и Спѣлки

„НАР. РУСКІЙ МОЛИТВЕННИКЪ“
въ побѣльшенѣмъ и поправленѣмъ выданю.

МОЛИТВЕННИКЪ той, обнимаючій 34 аркушѣ друку (560 сторѣнъ) въ форматѣ вкусной бѣжки, на великовѣмъ папери, безъ оправы — коштує лишъ **1 зр.**

МОЛИТВЕННИКЪ оправленый цѣлый въ полотно, съ отгисненымъ золотымъ крестомъ на передѣ и съ шабатуркою — коштує лишъ **1 зр. 20 кр.**

МОЛИТВЕННИКЪ той самъ на звычайномъ папери и въ звычайной оправѣ (цѣль-полотно) коштує лишъ **90 кр.**

МОЛИТВЕННИКЪ меншій для дѣтей, обнимаючій 21 аркушѣвъ друку, отвѣтний на нагороды для дѣтей, оправленый въ цѣль-полотно — коштує лишъ **60 кр.**

Купуючимъ паразъ **наименше 10 экземпляровъ даєся отвѣтний рабѣтъ.**

Оздобнїи экземпляры большого **МОЛИТВЕННИКА** для **ЖЕНЩИНЪ** на великовѣмъ папери, оправленый въ кожу вкусоного цвѣту и въ аксамитъ, съ орѣбною або позолоченою оковою, съ позолоченымъ картокъ — коштують **3, 4, 5.50 зр.** и выше.

Всѣ роды выше наведенныхъ дорожныхъ и дешевшихъ Молитвенникѣвъ можна набути въ звѣстной солидной фирмѣ

Въ Переплетничѣмъ Заведеню **МИХАИЛА СПОЖАРСКОГО** въ домѣ Ставропигійского Института.

1101—3—6

„СЛАВІЯ“

банкъ взаимныхъ обезпеченій въ Празѣ.
Убезпеченье плодовъ земельныхъ противъ шкодамъ отъ градобитя.

Поодинокїи цѣны плодовъ земельныхъ — если ти не суть высшїи отъ цѣны правдивыхъ — будутъ въ кождѣмъ случаю при ликвидациіи шкоды мѣрдатными и шкода зѣстане на пѣдставѣ тыхъ-же заплаченою.

Банкъ „Славїя“ выплативъ своимъ членамъ въ протягу тринацѣтьлѣтнего своего существованїи въ отдѣлѣ обезпеченїи градovýchъ болѣше пѣвтора милїона зр. а. в., яко вынагородженя за шкоды градovy.

Шкоды ликвидируются черезъ мужѣвъ довѣрїи, котрыхъ обезпеченїи самїи выбираютъ.

Належитѣсть за обезпеченье есть однакова: чи обезпеченье заразѣ, чи доперва въ часѣ грозячого вже небезпеченства заключится, въ котромъ то случаю внесенье до обезпечена звычайно минаєся вже съ цѣлю и приносить такъ членамъ якъ и банкovi немало клопоту, по неже вже разъ градомъ uszkodженїи плоды до обезпечена прїнятыми бути не можуть.

Премїю (належитѣсть) можна заплатити доперва дня 30 вересня т. р.

Отже-жъ, коли при заключеню обезпечена не конче потреба гѣтовки и о пѣдвышенїе обезпеченого капитала коли-будъ можна внести — запрашаємо до прїступленя къ обезпеченю.

ГОЛОВНА ДИРЕКЦІЯ
банку взаимныхъ обезпеченїи
„Славїя“ въ Празѣ.

„Скошенный цвѣтъ“
образокъ зъ галицкого жїтя
Василя Барвѣнка.
Цѣна 1 зр., съ пересылкою 1 зр. 20 кр.
Дѣтати можна въ администраціи „Дѣла“ або въ книгарни Ставропигїицкой.

ДОМЪ КОМИСОВЫЙ
Константина Островского
Львѣвъ, ул. Валова ч. 13

посередничить въ арендѣ и продажи добрыхъ и реальностей сельскихъ и мѣскихъ; поручає арендаторѣвъ, купцѣвъ и пожички; выконує всякїи припоруочїи торговельны, прїватны и домовы та господарскїи, въ мѣсци и на провинцию. Котора службѣва доставляє здобныхъ управителѣвъ, економѣвъ, писарѣвъ и гумениныхъ, учителѣвъ и гувернантокъ, панны покосѣвъ, бѣны, кухарки и ключницѣ, паробѣвъ, возникѣвъ, локаѣвъ и кухарѣвъ. (1—3)

Просить о ласкавой порученя.

Панѣ вольного стану, що хотѣла-бы прїступити до зысковного оспѣлки съ певнымъ капиталомъ, зводитъ ласкаво подати свою адресу.

BANKHAUS „LEITHA“

(Leitmeritz, Wien, Schottenring 15, vis-à-vis der Börse.)
Wir besorgen an Jedermann (auf Verlangen, so lange der Vorrath reicht, gratis und franco unsere besten erschienen, höchst wichtige, inhaltreiche und interessante Brochure sammt Universal-Verlosungs-Kalender (100 Seiten, 42. Auflage, Preis 1 Kreuzer)

für Kapital, Sparanlage, Effecten-Speculation, sowie Losbesitzer, Rentiers und Börsen-Interessenten, große und kleine Kapitalisten, Institute, Sparcassen und Private gleich nutzbringende und unentbehrliche Werke, von mehr als 300 hervorragenden Journalen des In- und Auslandes anerkennend besprochen, teils als

„Leitner's Compaß“

durch alle Poststellen des österreichischen Kaiserthums, bietet sämmtl. europäischen Vorkursblätter (alphabet.), alle Daten u. Eintragungen über Amortisation, Annull., Securit. u. Wechsel der österreichisch ungar. Anlagereviere, Staatsrenten, Zins-, Grundrenten, Obligat., Pfandbriefe, Prioritäten, Aktien der Bank, Transport- u. Industrie-Gesellsch., Eisen etc., enthält die Geschichte der Wiener Börse, Geschichte der Speculation, die wichtigsten Ereignisse, Conventio., Verstaatlichung der Eisen, Aktien, Dividenden der Eisen etc. — Im Anschluss hieran empfehlen wir das Abonnement auf das bekannteste, billigste und reichhaltigste

financielle, Börsen- und Verlosungsblatt „LEITHA“.

Daselbe, anerkannt als unentbehrliches und gewissenhaftes Informations-Journal, besorgt bei Kauf, Umtausch und Verkauf von Fonds, Anlage- und Speculationspapieren, und versendet alle für die Interessenten wissenschaftlichen Nachrichten und Erfahrungen auf vollst. statistischem Gebiete, des Handels und der Industrie, weitgehendste Informationen telegraph. Sammlungen über B., L. u. m. mit Zeitungsbeilage. Probe-Exemplare gratis und franco. Abonnements können mit jedem Tage beginnen. — Das Bankhaus „Leitner“ vollführt alle im In- und Ausland angelegten, sowie Debet- u. Anlagegeschäfte wie auch in allen Speculationsformen, Börsen, Conjointen, Kaufoperationen, etc. und stellt zu Originalpreisen gegen mäßige Bedienung und geringe Provision.

Vorschüsse auf Werthpapiere
bis auf Weiteres zu 5 bis 6%, Zinsen pro anno (schätzbar u. provisorisch) in größeren Beträgen, bis zu 80% des Quotienten.

АНТ. ЩЕРБА

МУЖЕСКІЙ КРАВЕЦЪ
во Львовѣ, при ул. Коперника ч. 5.
має честь поручити Вч. П. Публицѣ и Вч. Духовенству свою **РОБОТНЮ МУЖЕСКОИ ОДЕЖИ**

пѣлоя найновѣйшой моды, зъ наилучшихъ товаровъ и по цѣнахъ якъ найдешевшихъ, упрашаючи яко Русинъ о ласкавой взгляды Вч. П. Т. Публицки и Вч. Духовенства, поручає ласкавому покровительству.

Всѣ ласкавой замовленя выконуются въ найкортшѣмъ часѣ. (5—12)

ПОХОДЪ СОВЕСКОГО
пѣдъ Вѣдень р. 1683.
Напїсавъ Стефанъ Качала.
Цѣна 20 кр.
Дѣтати можна въ администраціи Дѣла.

На премїи для дѣтей
1100 поручає 2—4

К. М. ВОЗНЯКЪ
у Львовѣ, ул. Орменська число 6.
(напротивъ „Народного Дому“)

ОБРАЗКѢВЪ сотка за 60 кр., 1 зр., 1 зр. 60 кр., 2 зр. 50 кр., 3 зр. и 5 зр.

МОЛИТВОСЛОВЫ
для дѣтей по 15 кр., болѣшїи для дѣтей по 20 кр., для молодежи по 30 кр.

Молитвословы для дѣтей, оправленый въ полотно съ вытѣнками „Нагорода пильности“, съ трираменнымъ крестомъ або матерєю Божєю по 30 кр.

Молитвенники народїи по 20 кр.

Замовленя выше 6 зр. высылаются франко.

Съ поважавьемъ **Константинъ М. Вознякъ.**

Складъ фабричныхъ красокъ, лякерѣвъ, покостѣвъ, дуктѣвъ хемичныхъ заразомъ и торговля матеріалами

ГИБНЕРА и ГАНКЕ

1104 (39—?) во Львовѣ, Ринокъ поручає

Краски оліїнїи
зѣвсѣмъ гѣтовїи до ужитку, до корки до бутылкѣвъ, до лапокъ до бутылкѣвъ, до маза до лякованїи бутылкѣвъ, до машины до коркованїи бутылкѣвъ, до тѣбушови, до машины до мытїи оліянокъ, до пѣпы до бѣлокъ.

КРАСКИ
олїїно-лякерѣвой и бурштиново-лякерѣвой масу до запусканя помостѣвъ власного вырѣбу, найдѣшного рода лякерѣ до помостѣвъ, лякерѣ до школьныхъ таблицъ

найдобрейшїи лякеры повозѣвой правдивїи англїйскїи зъ фабрикъ Wilkinson, Heywood и Clark въ Лондонѣ, всякого рода лякеры до работъ екутрянскихъ, оліїнскихъ, деревя, эселявъ и шкѣръ.

Краски сухїи всякїи роды: аналїзови, до крашеня лѣсъ, до крашеня матерїи, друкарскїи, бронзы (золотыи порошкѣ), золото въ аркушахъ, рѣстнїи въ пѣльнѣ, для переплетникѣвъ, тушовїи акварелѣвъ въ гуашчѣхъ и лѣсочкахъ, акварелѣвъ вохїи въ трубочкахъ и мѣшѣхъ, до мальованя порцеланѣ, оліїнїи въ трубочкахъ до работъ артистичныхъ.

Средства до ретушованя, оліїнїи и вернїкомъ до работъ артистичныхъ, пензлѣ, малярскїи полотна, палеты, сталогїи и вохїи прїборы до мальованя и рисованя.

Артикулы для фольваркѣвъ:
Смазовило до жѣлѣзныхъ осей, оліява до машины, терѣ газѣвой, цементъ и гипсѣ, китъ, асфальтъ, латунерушїи, карбѣловїи квасъ и другїи средства до-инвекциї

Приряды пивничїи:
Шпунты и чѣпы до бѣлокъ, корки до бутылкѣвъ, лапокъ до бутылкѣвъ, маза до лякованїи бутылкѣвъ, машины до коркованїи бутылкѣвъ, тѣбушови, до машины до мытїи оліянокъ, до пѣпы до бѣлокъ.

Артикулы гумѣвой,
китки гумѣвой до газу и до отпѣвки воды, вина, пива, квасу, пѣлыты гумѣвой и пр.

простирала гумѣвой,
Пасы до машины и малѣтѣвъ зъ лѣшнїихъ шкѣръ болѣгїйскихъ вина ширїи.

Гурты до машины, вухїи конюшїи, Рурѣ цїновїи и оліїнїи.

Шрѣтъ, дѣтїи и вухїи.
Перешекъ на комѣхъ и молѣ, тѣкѣтъ на комѣхъ, камѣра и перѣтъ оліїнїи

Артикулы тоалетѣвой, мыла тоалетѣвой, Ехгїаїт д'одеур, Eau de Cologne, оліїнїи и помады.

Лѣкъ до печатаня.
Чорнїло до писаня, до гектограмѣ, червокѣ, сїякѣ, черво, до злѣченя пѣръ и автографично.

Краски до печатокъ, гума и картѣ рѣшувельнїи.

Китъ до скля и порцеланїи.

Смазовило непромаканѣ и шкѣру.

Смазовило на колїята съ оліїномъ ужитку

Тѣвѣць до оружія.
Лякеры до работъ чорнїи, оліїнїи и мѣлїицїи

Чорнїло до шкѣръ.
Лякеры до консервованя шкѣръ зъ цѣлю

Все по найдешевшїи цѣнахъ.

Цѣнники спеціалїи на жаданѣ гурїи и гласѣ.

При замовленїи зъ посылкѣ, тово прїосїтъ о прїосїлѣнїи цѣны оліїнїи, котра выстарѣла-бы тохъ за оліїнїю чѣвъ тамъ и вазѣхъ кошѣвъ почтѣвъ на слухѣ въдобравїи посылкѣ.

Отъ осени року 1884 въ администратїи домѣ Ринокъ ч. 38

20 процентъ за машину до шїтя.

72 пейсатыхъ агентѣвъ звысавъ черезъ цѣлый рѣбѣ по краю и предїадає нашѣмъ легковѣрїи публїкѣ машини до шїтя на раты, блягу при томъ своимъ жаргономъ, що то машини оригинальнїи амерїанскїи и шо тї машини получили на выставѣ амстердамскѣй дипломъ почестнїи и т. д.

Все то фальшь и бляга!

Але длїчего тї агенты такъ неутомимо уганяють по краю и такъ блягутъ? — бо достаютъ за то 20 процентъ отъ той квоты, котру пѣдписано вмѣ на реверсѣ за машину.

Прѣшу почислїти кѣлько проценту платитъ нашъ бѣдный край лишъ сѣмїмъ агентамъ машинѣвымъ.

Рахувѣкъ простїи. Бѣтъ ихъ 7, кождїи агентъ спрѣдаєтъ рѣбно черезъ свою блягу шо найменше 50 машинъ, а перѣсѣчва квѣта спрѣданїи машини 60 зр., а зъ той квѣты получає агентъ 20 процентъ.

Памѣтай поважанїи читателю, шо лишъ та фирма можѣ платити агентамъ 20 проц., котра дає дужѣ лїхїи машини за грубїи грошїи.

Такъ само дѣєся съ образами, годнїицїями и тысячами другїихъ рѣбѣвъ.

Шѣбы разъ зрѣбїти конєць такому страшному вымыслуваню нашої публїки, поставивши и отъ нового року держати на складѣ 3 роды машинъ до шїтя Зингера, т. е. зъ трехъ рѣбнїихъ фабрикъ по цѣнахъ найбѣрѣтлївѣйшихъ.

Машины Зингера нѣвїїи съ найнов. полѣпшенїями по 68, 55 и 45 зр.
Машины Зингера ручнїи по 48 и 38 зр.
Раты тѣждїевїи 1 зр., мѣсячнїи 3 зр., кварталнїи 12 зр., гѣтовкою же о 10% дешевше.

ГВАРАНТІЯ 5 ЛѢТЬ.

Въ виду новїи уставы промышленной, шо лїхъ разъ вѣвѣшла въ жїтїю, велика зѣ стороны агентѣвъ общїява гварантїи и выправѣ утѣа.

Іосифъ Іваницкїи механикъ и властїтель торговлѣ машинъ. Львѣвъ, гѣтель Жоржа.

Прїянтъ въ зашїю машини ужїванїи, спрѣдѣваю по тѣбъ самѣй цѣнѣ по якѣй и прїймаєтъ, т. е. ручнїи отъ 3 до 12 зр., вохїи отъ 5 до 15 зр.

1104—12 ?